СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 8 ЧЕРВНЯ 2001 ЧИСЛО 23 VOL. CVIII FRIDAY, JUNE 8, 2001 No. 23

Зустріч провідників країн СНД в Мінську

МІНСЬК, Білорусь. – 1-2 червня відбулось засідання провідників держав СНД, в якому взяли участь 11 високопосадових осіб, включно з Президентом України Л. Кучмою. Не брав участи президент Туркменістану Сапармурат Ніязов. Головним підсумком зустрічі стало створення нової організації – Евроазійського економічного співтовариства, до якого увійшли Росія, Казахстан, Киргизстан, Таджикістан та Білорусь; Україна не увійшла. Головою міждержавної ради співтовариства обрано президента Казахстану Нурсултана Назарбаєва. Міністри закордонних справ країн СНД домовились про продовження ще на півроку присутности російських миротворчих сил на лінії розмежування між Грузією та Абхазією.

Обговорено спільні заходи боротьби зі злочинністю, міжнародним тероризмом та екстремізмом. Грузинська сторона внесла на засідання питання про продовження терміну перебування колективних сил з підтримання миру в Абхазії.

Президент України Л. Кучма провів неофіційні зустрічі з президентами Росії В. Путіним, Казахстану – Н. Назарбаєвим і Киргизстану – А. Акаєвим.

Україна підписала 19 рішень із 26, які були винесені до порядку засідання Ради глав урядів СНД. При цьому три з підписаних рішень Україна підписала зі застереженнями. Українська сторона не підписала рішення про перспективний плян розвитку військового співробітництва СНД до 2005 року, угоду про використання та розвиток мережі транспортних комунікацій для потреб економіки, військових та гуманітарних перевезень держав-учасниць СНД, а також не підписала рішення про відновлення діяльности міждержавної комісії з військово-економічного співробітництва держав СНД і угоду про обмін інформацією у сфері освіти.

Україна схвалила рішення про звернення до народів СНД і світової громадськости в зв'язку з 60-річчям нападу Німеччини на СРСР; про 15-річчя аварії на Чорнобильській АЕС; про оголошення 2003 року в державах СНД Роком Санкт-Петербургу; про антитерористичний центр СНД та ін.

* * *

Президент України Леонід Кучма, відповідаючи на запитання, як він ставиться до Союзу Росія – Білорусь, сказав, що це право народів – вирішувати, яким шляхом далі йти. „Ми за европейський союз, хоча до нього довго рухатися, - сказав Президент. – Ті, хто хочуть замикатись всередині своїх країн, перспектив не мають". Л. Кучма зазначив, що альтернативи щодо участи України в ЕС немає. Водночас він зазначив, що підвищення Росією з 1 липня податку на додану вартість на всі товари, що ввозяться до країни, було несподіванкою для українського уряду і висловив побажання, щоб про такі рішення Росія повідомляла завчасно.

Міністер закордонних справ України Анатолій Зленко заявив 1 червня, що, „на жаль, зона вільної торгівлі СНД поки не відбулася". Україна виконала зобов'язання щодо створення умов для існування зони вільної торгівлі, доку-

(Закінчення на стор. 3)

Візита Доналда Рамсфелда в Україну

Р.Л. Хомяк

КИЇВ. – Стосунки між Сполученими Штатами й Україною, які видимо похолоднішали протягом останніх п'яти місяців (хоч ні одна, ні друга сторона про це голосно не говорила), на початку червня дещо потеплілі, коли до Києва прибув секретар Департаменту оборони США Доналд Рамсфелд.

Виникало таке враження, ніби хтось у Вашінгтоні пробудився і вигукнув, що через усі ті міжнародні і домашні клопоти, які висипались на нову адміністрацію Президента Джорджа Буша, ми забули про Україну і треба якось це поправити. Наслідок: протягом однотижневого маршруту Д. Рамсфелда, який перетне Европу вздовж і впоперек, тільки Туреччині й Україні виділено окремі, двосторонні зустрічі.

Керівник американського оборонного відомства прибув до Києва 4 червня з Туреччини. Звідси він полетів до Македонії і Косова, передусім для того, щоб зустрітися з американськими вояками, які намагаються там припинити збройні конфлікти. У Салоніках, Греція, Д. Рамсфелд має нараду міністрів оборони групи південно-східних европейських країн (на яку, до речі, він запросив міністра оборони України Олександра Кузьмука як спостерігача, бо Україна в цю групу не входить). У Брюсселі Д. Рамсфелд має зустрічі у штабквартирі НАТО. Врешті в Турку, Фінляндія,

Секретар Департаменту оборони США Доналд Рамсфелд

він зустрінеться з колегами-міністрами усіх скандинавських і прибалтійських країн, в тому числі Естонії, Латвії й Литви. Москва не увійшла в маршрут міністра оборони США; свою першу зустріч з російським міністром оборони Сергієм Івановим Д. Рамсфелд плянує здійснити на "своїй", натовській території, у Брюсселі.

І Д. Рамсфелд підкреслив це на прес-конфе-

(Закінчення на стор. 4)

Зміни в уряді і в характері влади

Л. Кучма запровадив для міністерств нову посаду – Державного секретаря

КИЇВ. – Окрім нового прем'єр-міністра Анатолія Кінаха, Президент України 29-30 травня призначив 13 міністрів і віце-прем'єр-міністрів. Серед нових членів уряду – Володимир Семиноженко, віце-прем'єр-міністер з гуманітарних питань, і Юрій Богуцький – міністер культури і мистецтв. На своїх попередніх посадах залишилися: міністер закордонних справ Анатолій Зленко, міністер внутрішніх справ Юрій Смірнов, міністер оборони Олександер Кузьмук, міністер у справах надзвичайних ситуацій Василь Дурдинець, міністер економіки Василь Роговий, міністер фінансів Ігор Мітюков, міністер юстиції Сюзанна Станік, міністер охорони здоров'я Віталій Москаленко, міністер аграрної політики Іван Кириленко, міністер праці та соціяльної політики Іван Сахан. Олег Дубина призначений першим віце-прем'єр-міністром.

Від колишнього уряду Віктора Ющенка не увійшли до нового складу Кабінету Міністрів Юрій Єхануров, Микола Жулинський, Богдан Ступка і Іван Заєць.

Ще залишилося дві вакансії віце-прем'єр-міністрів і декілька – на рівні міністрів.

Можливо, ще важливішою політичною подією є негайно прийнятий до виконання прем'єром А. Кінахом указ Президента Л. Кучми про створення нової посади при кожному міністерстві – Державного секретаря. Згідно з указом, скасовуються посади перших заступників і заступників міністрів, а також урядового секретаря, його першого заступника і заступників. Прем'єр-міністер України, перший віце-прем'єр-міністер, віце-прем'єр-міністер і міністри є, згідно з указом, політичними фігурами і не підпадають під закон про державну службу. Вони забезпечують організаційне і політичне керівництво, а всі інші повноваження передається державним секретарям міністерств. На посаду державного секретаря кожного міністерства призначає Президент, на п'ятирічну каденцію. Головною функцією державного секретаря передбачається зробити адміністрування фінансової ділянки даного міністерства.

Декілька европейських країн мають подібні посади у своїх міністерствах, обґрунтовуючи їхню доцільність тим, що коли відбуваються зміни в уряді у висліду виборів чи відставки уряду, то люди на цих посадах забезпечують стабільність під час переходового періоду.

Але і европейські, і українські експерти відразу скритикували указ Президента Л. Кучми – на тій підставі, що здійснення цього рішення не приведе до очікуваної стабільности. Експерти з Великої Британії, котрі були консультантами від початку створення проєкту згаданого указу, заявили, що Л. Кучма спотворив основну функцію цієї посади. За указом Президента, ця посада фактично додасть політичну фігуру, яка підпорядкована Президентові. В інших країнах ця посада є частиною державної

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Підсумки Чорнобильської катастрофи

КИЇВ. –У понеділок, 4 червня, у Міністерстві охорони здоров'я України за участю представників із 41 країни світу розпочала роботу III Міжнародна конференція „Медичні наслідки Чорнобильської катастрофи: підсумки 15-річних досліджень". Учасників конференції від імені Президента України привітав віце-прем'єр-міністер з гуманітарних питань Володимир Семиноженко. Під час конференції обговорювано наслідки Чорнобильської катастрофи в Білорусі, Росії та Україні; міжнародне співробітництво з вивчення і подолання наслідків катастрофи; радіяційний вплив на людину, зокрема захворювання потерпілих на рак щитовидної залози, левкемію, генетичні дефекти опромінення. Окреме засідання присвячено реабілітації і лікуванню потерпілих. Учасники конференції обговорили соціяльно психологічні наслідки катастрофи, проблеми психічного здоров'я потерпілих. Також обговорено контрзаходи у випадку великих радіяційних аварій. За підсумками конференції пляну-ється ухвалення резолюції, яка міститиме рекомендації зокрема щодо ухвалення рішень з подолання наслідків катастрофи як на національному, так і на міжнародному рівні. Результатом конференції має стати загальне для світового наукового співтовариства розуміння ситуації, яка склалася через 15 років після Чорнобильської катастрофи. В Україні зростає кількість хворих на рак щитовидної залози та левкемію, які викликані радіяційним опроміненням. Медики кажуть, що в трьох областях, де рівень радіоактивности був найвищим, - Київській, Житомирській, та Чернігівській – кількість хворих на левкемію збільшилась удвічі, а у Сумській області почастішали випадки вродженої левкемії, чого не було до аварії. Кожному четвертому пацієнтові Київської ендокринологічної лікарні сьогодні ставлять діягнозу захворювання щитовидної залози. А рак щитовидки реєструють в 10 разів частіше, ніж до 1986 року.

Представники Союзу православних братерств проводять протест проти приїзду в Україну Папи Римського в центрі Києва, біля Михайлівського собору, 31 травня. Союз православних братерств Української Православної Церкви Московського патріярхату зібрав 30 тисяч підписів православних віруючих, які висловлюються проти візити Івана Павла II в Україну.

УНІАН

Нові посли в Україні

КИЇВ. – Посли Росії і Польщі Віктор Черномирдін і Марек Зюлковський вручили в середу, 30 квітня, у Києві Президентові України Леонідові Кучмі вірчі грамоти. Церемонія вручення грамот відбувалася в Маріїнському палаці. Цього ж дня В.Черномирдін вручив копії вірчих грамот в Міністерстві закордонних справ України. Приїхавши до Києва, В. Черномирдін наголосив на необхідності надання нового імпульсу розвиткові українсько-російських взаємин, потенціял яких мало здійснюється. Водночас минулий рік засвідчив, що зміцнення співробітництва двох країн може стати важливим чинником їх економічного зростання, – сказав Віктор Черномирдін. Провідники опозиції твердять, що призначення В. Черномирдіна російським амбасадором в Україну є сиґналом про прагнення Москви мати більший вплив в Україні. Російські шовіністи ніяк не можуть визнати незалежности України та звинувачують Україну в орієнтації на Захід і НАТО.

„Хресний хід" Московської Церкви

СЕВАСТОПОЛЬ. – У понеділок, 4 червня, з Херсонесу, з благословення Української Православної Церкви Московського патріярхату, вирушив хресний хід на підтримку „канонічного" православ'я в Україні. За три місяці хід має пройти через 6 областей півдня та сходу України й завершитися 28 серпня в Києві. Офіційно організатором ходу стало об'єднання громадян під назвою „Шлях православних імені Святого рівноапостольного князя Володимира", й проводиться він у зв'язку з вступом православної віри у третє тисячоліття та в ознаменування 950-річчя Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври. І хоч метою ходу є зміцнення миру та запобігання соціяльним конфліктам, водночас, як було заявлено, він має стати на заваді прозелітичній діяльності чужославних місіонерів на канонічній території Української Православної Церкви. Звинувачення в прозелітизмі є однією з головних претенсій до римо-католиків з боку Російської Православної Церкви. Проведення ходу збігається з приїздом до України Папи Римського, а також з 10-річницею незалежности України.

Нагороди журналістам

КИЇВ. – Президент Леонід Кучма в понеділок, 4 червня, вручив нагороди тридцятьом журналістам і відкинув звинувачення у відсутності свободи слова в Україні. Звання „Заслужений журналіст України" удостоєні глава прес-служби Президентської адміністрації Ігор Сторожук та головний редактор газети „День" Лариса Івшина. Під час церемонії Президент сказав, що не пам'ятає жодної події, про яку б вільно не писала преса, і заявив, що влада і преса мають стати партнерами у будівництві нової України. За три дні до цього київський політолог Микола Томенко на міжнародному семінарі журналістів виключив можливість існування вільної преси в Україні: „Природа політичного режиму, в якому ми живемо, з'єднала владу та олігархів, а засоби масової інформації є інститутами цього політичного режиму. Тому завданням преси стало проведення певної політичної лінії", – вважає М.Томенко. Натомість Президент Л. Кучма, нагороджуючи українських журналістів напередодні професійного свята, зазначив, що постійна налаштованість деяких видань на руйнування, замовлені та оплачені, як він сказав, зливи компромату, які межують з моральним терором, – це шлях в нікуди.

Будуватиметься платна автомагістраль

ЛЬВІВ. – За кілька місяців на Львівщині розпочнеться будівництво першої в Україні концесійної дороги-маґістралі з Берліну до Києва. Про це йшлося на міжнародному семінарі „Стратегії транспортного співробітництва". У 1998 році Кабінет міністрів доручив Міністерству транспорту України затвердити проєкт будівництва в Україні платної дороги в Україні на концесійній основі. Лише тепер справа зрушила з місця. Будівництво автомаґістралі Берлін-Вроцлав – Краковець – Львів – Київ виконуватиме міжнародний консорціюм „Трансмаґістраль" згідно з проєктом паризького інституту шляхобудування. Наразі триває тендер для інвесторів. Ними можуть бути як фізичні, так і юридичні особи. Частка державної власности в проєкті становитиме 25 відсотків. Вартість будівництва такої дороги – біля 1 мільйона ам. дол. за один кілометр. За підрахунками фахівців, витрати окупляться за 6 років, а стабільний прибуток інвесторам слід очікувати через сорок років.

Кароль Войтила – поет

КИЇВ. – У Києві в неділю, 3 червня, відбувся вечір поезії Кароля Войтили (Святішого Отця Івана Павла II) Організували вечір Медіацентр Римо Католицької Церкви в Україні, Парафія святого Миколая в Києві, Культурне товариство „Фронда".

„Репортери без кордонів" протестують

КИЇВ. – Міжнародна правозахисна організація „Репортери без кордонів" 1 червня висловила протест проти дій правоохоронних органів України, які, за словами організації, примушують Лесю Ґонґадзе поховати тіло її сина. У листі до Президента Л. Кучми „Репортери без кордонів" наполягають, що мати, і лише вона, повинна вирішувати, коли ховати сина. Генеральний секретар організації Робер Менар закликав Президента України втрутитися і переконати Генеральну прокуратуру відмовитися від своїх намірів стосовно тіла. Р. Менар закликав також Генпрокурора задовольнити вимогу Лесі Ґонґадзе і провести ще одну експертизу европейськими фахівцями. В четвер, 31 травня, Генпрокуратура постановила віддати тіло для захоронення київським властям.

Польща відкриватиме в Україні нові консульства

ЛЬВІВ. – Польща має намір відкрити ще два свої представництва в Україні, повідомив 31 травня Генеральний консул республіки у Львові Кшиштоф Савіцький. За словами дипломата, поява нових консульств у першу чергу пов'язана з плянами Польщі стати членом Европейського союзу. Наразі в Україні діє три польських консульства – в Києві, Харкові та Львові. Незабаром буде відкрито ще два – в Луцьку та Одесі, оскільки Польща до 2003 року плянує вступити до Евросоюзу. Вступ зумовить введення візового режиму між Польщею та Україною. За словами Генерального консула, до цієї події слід готуватися вже сьогодні. Візовий режим буде запроваджено за півроку до вступу Польщі у ЕС. К. Савіцький також повідомив, що польське консульство у Львові, на жаль, ще не готове до запровадження віз. Першою причиною цього є неналежні побутові умови для обслуговування людей, 98 відсотків яких є громадянами України.

Нові пам'ятники Тарасові Шевченкові

КИЇВ. – У Варшаві і Керчі на замовлення Києва будуть встановлені пам'ятники Тарасові Шевченкові, повідомили 29 травня у прес-службі Київської міської державної адміністрації. Це відповідає угоді про встановлення партнерських зв'язків між містами-героями Київ і Керч та розвитку культурних зв'язків зі столицею Польщі Варшавою і здійснюється з метою вшанування пам'яті видатного українського поета Т.Шевченка. Замовником робіт виготовлення і встановлення пам'ятних знаків у Керчі та Варшаві виступатиме Управління охорони пам'яток історії, культури та історичного середовища. Крім того, у Керчі буде здійснено роботи з комплексного благоустрою та озеленення площі, де плянується встановити пам'ятник поетові. У Донецькій області пляну-ється встановити шість пам'ятників Тарасові Шевченкові. Керівник Донецької облдержадміністрації Віктор Янукович повідомив , що Донецька область прийняла Міжнародну естафету Шевченківських свят від Івано-Франківської области. У рамках проведення цієї програми, яка здійснюватиметься в реґіоні впродовж року, заплянувано також різні художні виставки, творчі вечори.

Гроші для програми з попередження ВІЛ/СНІД

ДОНЕЦЬКЕ. – Европейська комісія і уряд США через Аґентство США з міжнародного розвитку (USAID) надають 500 тисяч долярів для фінансування Програми з попередження ВІЛ/СНІД в Україні у Донецькій, Харківській, Львівській та Херсонській областях, АР Крим (м.Севастополь). 1 червня в Донецькому обласному центрі з профілактики та боротьби зі СНІДом відбулася презентація цієї програми. Під час проєктної діяльности в Донецькій області запропоновано ряд комплексних програм, спрямованих на збереження репродуктивного здоров'я молоді і попередження ВІЛ/СНІД, зниження ризику зараження небезпечними хворобами підростаючого покоління. Терміни реалізації проєкту, який здійснюється тільки в Україні, – 30 місяців.

За матеріялами інформаційних аґентств

Економічний форум „Україна – Польща“

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – 3-4 червня відбувся дводенний українсько-польський економічний форум „Україна – Польща“, в якому взяли участь Президент України Л. Кучма та Президент Республіки Польща А. Кваснєвський. Під час відкриття Українсько-польського центру сприяння розвитку менеджменту, підприємництву та інвестиціям Л. Кучма наголосив, що „українсько-польські взаємини є зразком взаємин між країнами“ і відкриття центру свідчить, що „ініціятива йде не тільки від глав держав, але й знизу – від підприємств та організацій“. Л. Кучма зазначив, що основні напрямки центру – більш обґрунтована оцінка і прогнозування українсько-польських взаємин, встановлення контактів між підприємцями і бізнесменами двох країн, пошук інвестицій, поглиблення приватної сфери економіки України та Польщі, допомога у технічному забезпеченні обміну інформацією між країнами та громадянами.

Президент А. Кваснєвський підкреслив, що Україна є фактором стабільности у Европі і „не буде порядку у Европі, якщо не буде порядку в Україні“.

Це вже четверта подібна конференція, в якій цього разу беруть участь понад 1500 українських і польських промисловців, підприємців та урядовців. В Економічному форумі беруть участь також литовці.

Одначе незалежні експерти в Україні критично оцінюють результати польсько-українського економічного форуму. Незважаючи на оптимізм Президента Л. Кучми щодо результатів польсько-українського економічного форуму та участь у ньому представників місцевої влади обох країн, заступник директора українського представництва міжнародного інституту „Схід-Захід“ І. Бураковський вкрай стримано оцінив черговий форум підприємців: „Доки в економічних зв'язках з Европою не виявлять свою зацікавленість конкретні галузі економіки, говорити про якийсь вектор співпраці дуже й дуже складно“.

За інформацією ЗМІ

Зміни не лише

(Закінчення зі стор. 1)

служби і є підзвітною міністрові. Експерти вважають, що цим указом Президент розчиняє авторитет кожного міністра і ще більше сконцентровує адміністративну і фінансову владу у своїх руках.

Голова Соціялістичної партії Олександр Мороз подав позов у Конституційний суд проти цього указу Президента Л. Кучми як проти антиконститутиційної акції, яка вносить ще більшу нерівноправність між владою Президента, уряду і Верховної Ради.

30 травня Державним секретарем Кабінету Міністрів був призначений Володимир Яцюба, який до того часу працював першим заступником урядового секретаря. В. Яцюба народився у 1947 році в Дніпропетровську, де закінчив металюргійний інститут і був першим секретарем Дніпропетровського міського комітету Комуністичної партії України. Також були призначені заступники Державного секретаря: Тимофій Мотренко, Костянтин Петров, Наталія Нестеренко і Петро Крупка.

Коментуючи указ Президента Л. Кучми, провідник Українського Народного Руху Юрій Костенко підкреслив, що „фактично вся виконавча влада буде підпорядкована чиновникові з Адміністрації Президента, а не законам України“.

Запровадження інституту державних секретарів фактично встановлює в Україні модель президентської республіки, заявив директор Інституту політики Микола Томенко на прес-конференції в середу, 6 червня. "Ми увійшли в етап повного функціонування уряду Л.Кучми, де він буде в політичному сенсі прем'єр-міністром і главою уряду". М.Томенко зауважив, що новий уряд виконуватиме найважливіше політичне завдання – зберегти правлячу політичну еліту, забезпечити "правильні результати" парляментських виборів, щоб запобігти довчасному припиненню повноважень нинішнього Президента. Новий уряд не матиме ні стратегії, ні програми діяльности в економічній сфері. Це буде ситуативний уряд для виконання виключно політичних і певних економічних проєктів, підкреслив М.Томенко.

За інформацією ЗМІ

Зустріч провідників...

(Закінчення зі стор. 1)

менти зараз передано у Міжурядову економічну комісію для подання цього питання на наступну зустріч СНД. Міністер закордонних справ України підкреслив необхідність такої вільної зони, яка б знімала перешкоди в економічному співробітництві між країнами. Водночас він сказав, що Україна має праґматичний підхід до цього питання, а Росія вдається до декларацій.

Анатолій Зленко вважає, що зустріч глав держав СНД ще раз показала себе як консультативний орган. За його словами, глави держав провели багато двосторонніх зустрічей. Так, Леонід Кучма провів шість зустрічей зі своїми колегами з Російської Федерації, Казахстану, Білорусі, Таджикистану, Киргизії і Грузії. Було розглянуто багато важливих документів, зокрема тільки рада міністрів держав СНД розглянула 27 питань. Україна підписала небагато спільних документів, тому що ряд з них буде розглянуто найближчим часом на обопільних зустрічах. Міністер закордонних справ України Анатолій Зленко сказав у розмові з журналістами, що наступна зустріч глав держав СНД відбудеться 30 листопада ц. р. в Москві.

Натомість Президент Російської Федерації Володимир Путін заявив 1 червня в Мінську після засідання Ради глав держав - учасниць СНД , що зона вільної торгівлі на території СНД „практично відбулася“. За його словами, Росія підписала з усіма країнами Співдружности договір про вільну торгівлю, дане питання не врегульоване лише з Україною. Однак, за словами В. Путіна, у червні експерти двох країн узгодять всі розбіжності, що залишилися, і в цьому питанні буде поставлена крапка.

Потенціял Співдружности незалежних держав не вичерпаний, вважає В. Путін. Він відзначив, що всі глави держав Співдружности бажають підвищити коефіцієнт корисної дії цього союзу, оскільки співпраця в рамках СНД приносить реальну користь країнам.

За словами В. Путіна, Україна – „найбільша держава, в якій треба вирішувати багато питань. І якщо Україна вважає, що їй необхідно розв'язувати свої проблеми з деякими державами СНД, то це тільки вітається главами держав“. Як зазначив В. Путін, „всі інструменти треба використати для поліпшення життя в країнах СНД“.

На думку Президента Білорусі Олександра Лукашенка, „все позитивне, що відбувається на пострадянському просторі, – це заслуга СНД“.

УНІАН

На пленарному засідання Ради провідників держав СНД у Мінську 1 червня 2001 року.

АМЕРИКА І СВІТ

Неспокій у Непалі триває

КАТМАНДУ, Непал -У столиці Непалу – Катманду в понеділок, 4 червня запроваджено комендантську годину. Поліції наказано у разі необхідности відкривати вогонь. Масові заворушення спалахнули у столиці Непалу, коли стало відомо про смерть принца Діпендри, наступника короля, і проголошення королем його дядька, принца Ґянендру. Увечері 1 червня короля Бірендру, королеву-матір та ще шістьох членів королівської родини було вбито у палаці. 29-річний принц Діпендра, наступник короля, помер уночі 3 червня у Катманду. Офіційна попередня версія вбивства – трагічний випадок. Однак західні інформаційні аґентства, з посиланням на поінформовані джерела, повідомили, що принц Діпендра застрелив своїх батьків, а потім намагався накласти на себе руки. Він помер від вогнепальної рани у лікарні, так і не прийшовши до свідомости. Новим королем Непалу рішенням, ухваленим 4 червня державною радою після того, як король Діпендра помер від ран, проголошено Гянендру, дядька коронованого принца. Новий король Непалу – третій за чотири дні – обіцяє провести ретельне розслідування обставин трагедії. У зверненні до народу 5 червня новий король Гянендра оголосив, що до слідчої комісії стосовно вбивств увійдуть лідер непальської комуністичної опозиції, спікер національної асамблеї та Верховний суддя. „Трагічний випадок, що стався у королівському палаці, потребує відкритого розслідування. І ми маємо оприлюднити його результати“. Поліція була змушена 5 червня застосувати сльозогінний газ, щоб розігнати натовп людей, які зібралися біля палацу. Непал, королівство в Гімалаях, - одна з десяти найбідніших країн світу. Сили безпеки у столиці Непалу Катманду, перебувають у стані підвищеної бойової готовности – на випадок нових заворушень.

Тероризм в Тель-Авіві

ТЕЛЬ-АВІВ, Ізраїль. – У п'ятницю, 1 червня, внаслідок вибуху у дискотеці загинула 21 особа та близько 100 осіб було поранено. Двоє громадян України, Олексій Лупало і Сергій Панченко загинули внаслідок вибуху, вчиненого терористом-самогубцем у тель-авівському нічному клубі приблизно опівночі 1 червня. Про це повідомили у Посольстві України в Ізраїлі. Як зазначили в посольстві, від вибуху також потерпів громадянин України Максим Мальченко, який тепер у тяжкому стані перебуває в лікарні. 3 червня його відвідав Надзвичайний і Повноважний посол України в Державі Ізраїль Дмитро Марков. Він також відповів на запитання батьків і запевнив їх, що Посольство України у межах своїх можливостей надасть усю можливу допомогу.

Ціни на нафту зросли

БАГДАД, Ірак. – Рішення Іраку 1 червня про припинення експорту нафти привело до незначного зростання ціни на неї. Однак торгівці нафти позитивно відреаґували на оптимістичні запевнення організації ОПЕК – Організації держав-експортерів нафти, які наступного ж таки дня після рішення Іраку зустрілися у Відні. Багдад здійснює цю акцію на знак протесту проти рішення Ради Безпеки ООН продовжити термін дії програми „Нафта в обмін на продовольство" лише на один місяць – замість шести, як це було раніше. За цей час має бути ухвалене рішення про зміну режиму міжнародних санкцій проти Іраку. Багдад домагається повного скасування санкцій. Міністер нафти Іраку заявив, що рішення Багдаду не позначиться на експорті до сусідніх країн. Про відновлення через місяць експорту нафти заявив заступник міністра нафтової промисловости Іраку Таха Мусса. Країни ОПЕК уже заявили про наміри компенсувати долю Іраку на світовому ринку.

ООН відзначає Всесвітній день довкілля

НЬЮ-ЙОРК. – Організація Об'єднаних Націй хоче привернути увагу до проблем здоров'я плянети, розпочавши у понеділок, 4 червня, відзначення Всесвітнього дня довкілля. Півтори тисячі науковців роз'їдуться плянетою, щоб потім доповісти про проблеми чи успіхи у справі охорони довкілля. Очолює програму Клавс Тепфер. „Це дійсно дуже амбітний проєкт – сказав він. – Йдеться про ґльобальну перспективу, але ми розуміємо, що цього мало. Нам треба глибоко подивитися на реґіональні проблеми і тому закликаємо фахівців в усіх країнах подавати їхню інформацію. Я сподіваюся, що зрештою ми дійдемо висновку про загальний стан здоров'я нашої плянети".

Пятріярх Алєксій знову проти

МОСКВА. – Голова Російської Православної Церкви Патріярх Алєксій II знову висловив у понеділок, 4 червня, застереження проти візити Папи Римського в Україну. Патріярх також наголосив на неможливості його особистої зустрічі з Папою, – мовляв, через „війну, що відбувається між греко-католиками та православними в Україні". Раніше український міністер закордонних спарв Анатолій Зленко назвав арґументи противників візити Папи в Україну безпідставними і заполітизованими. Президент Л. Кучма, який особисто запросив Папу Івана Павла II, сказав, що візита потрібна народові України і сприятиме порозумінню між різними релігіями. Представники Української Греко-Католицької Церкви відкидаючи закиди представників Московського патріярхату нагадують, що в Західній Україні відбулося не захоплення храмів, а повернення греко-католикам відібраного за радянської влади церковного майна.

Помер Антоні Квін

БОСТОН. – На 87-му році життя помер у неділю, 3 червня, відомий американський кіноактор Антоні Квін. А. Квін народився у бідній родині в Мехіко і пройшов шлях від актора у другорядних фільмах до світової зірки. За свою тривалу кар'єру він знявся у більш ніж сто фільмах і завоював дві нагороди „Оскара". Однак, для багатьох людей він найбільше запам'ятався у ролі простого селянина у фільмі „Грек Зорба", знятому в 1965 році. Антоні Квін був талановитим митцем, скульптором і письменником.

Візита Д. Рамсфелда...

(Закінчення зі стор. 1)

ренції у Києві після наради з Президентом Леонідом Кучмою та іншими високими посадовими особами: мовляв, він перший член кабінету Президента Буша, який відвідує Україну, і що це „вияв нашого зацікавлення" Україною, її стабільністю, процвітанням і орієнтацією на Европу і Атлантичний реґіон.

Він також додав, що „немає підручників для того, як перейти з комуністичної системи у демократичну, у ринкову економіку," але відомо, що „це важкий шлях, ми це розуміємо і бачимо, що Україна послідовно просувається по тому шляху, і бажаємо їй успіхів."

Замість подавати кореспондентам американський погляд на політичні кризи в Україні останніх шести місяців, міністер оборони Рамсфелд, якого політичний стаж сягає три десятки років, заявив, що для авторитету країни є важливим, як вона розв'язує політичні кризи. І додав, що в розмові з Президентом Кучмою, новим прем'єр-міністром Анатолієм Кінахом, міністром закордонних справ Анатолієм Зленком та міністром оборони Кузьмуком він одержав запевнення, що Україна буде „активно просувати реформи" і співпрацювати з европейсько-атлантичною спільнотою країн.

Властне, основною ціллю візити американського міністра було домовитися і підписати протокол про дальшу співпрацю між Україною і США в галузі оборони: в миротворчих заходах, у реформуванні збройних сил України, у військовій освіті. Обидва міністри оборони підписали протоколи у цих справах в присутності кореспондентів, перед прес-конференцією.

Американсько-українська військова співпраця почалась за адміністрації Президента Джорджа Буша-старшого і значно розвинулася в ході каденцій Президента Била Клінтона. (Варто нагадати, що першою великою українською візитою до Вашінґтону була візита міністра оборони Костянтина Морозова у квітні 1992 року, коли тодішний американський міністер оборони, а тепер віце-президент, Ричард Чейні, прийняв Морозова з повними почестями у Пентаґоні, з піднесенням синьо-жовтого прапора, військовою парадою і прийняттям у Блейр Гаузі. Тоді спостерігачі називали Чейні головним лобістом України у Вашінґтоні, бо інші офіційні особи над Потомаком були принаймні стримані щодо стосунків з Україною).

Але одним із ключевих завдань теперішньої поїздки міністра Рамсфелда є також переконати керівників країн, з якими він зустрічається, у доцільності нової протиракетної оборони (ПРО). І тут цікаво відзначити, що у нараді міністра Рамсфелда з Президентом Кучмою був присутній „старий ракетник" Володимир Горбулін, який на різних своїх посадах в керівництві незалежної України воює за ролю України як правонаступниці усіх договорів, підписаних Совєтським Союзом у сфері стратегічної зброї. Недавно він написав довгу статтю про це у „Дзеркалі тижня" (7 квітня 2001), у якій виявив краще розуміння і ставлення до позиції адміністрації Буша щодо ПРО ніж, наприклад, керівництва Росії, Китаю чи деяких західньо-европейських союзників США. У своїй статті Горбулін визнає, що існуючий договір про стратегічне озброєння був підписаний майже 30 років тому, а за цей час чимало змінилося як у політичній, так і в технічній сферах; надто збільшилось число країн з стратегічною зброєю, тому він не проти модифікації договору з 1972 року, але за умов визнання України як правонаступниці СССР, щоб і вона дала свій вклад у розв'язання ґлобальної загрози від ракет з ядерними боєголовками.

На прес-конференції після наради з українським керівництвом міністер Рамсфелд з'ясував позицію Президента Буша в цій справі, як бажання закрити мислення з часів холодної війни, бо, мовляв, нині загроза йде не від СССР, а від таких країн, як Ірак і Північна Корея. Він додав, що США плянують провести широкомаштабні консультації у справі протиракетної оборони з різними країнами, в тому числі „з Росією і, очевидно, з Україною", та що Президент Буш також має намір зменшити кількість ядерних ракет США.

Членом делеґації американського міністра в Україні був також львів'янин за метрикою і американець за паспортом, відставний генерал-майор американської армії Микола „Гоко" Кравців. Він уже дев'ять років працює в галузі американсько-українських військових стосунків – то у Вашінґтоні, то в Києві, чи на поліґоні біля Яворова. В короткій зустрічі з кореспондентами, після прес-конференції Кузьмука і Рамсфелда, він з особистим задоволенням говорив про продовження і поширення цих стосунків новою (для нього третьою) адміністрацією у Вашінґтоні.

Візита американського міністра відбулась день після польсько-українського бізнесового форуму у Дніпропетровську, в якому взяли участь Президент Кучма і Президент Александер Кваснєвський. Це в тому ж Дніпропетровську, в якому недавно зустрічались президенти Кучма і Владімір Путін і коли в засобах масової інформації засвітились здогади, що вже, мовляв, Україна обертається в сторону Росії.

Напередодні форуму Кваснєвський дав довге інтерв'ю газеті „День", в якому відрекомендував себе як „друг і адвокат" України, який не хоче бачити нової залізної заслони на східньому кордоні Польщі.

А декілька днів раніше, у Мінську, на зустрічі керівників країн Співдружности Незалежних Держав (СНД), де знову точились розмови про союз Білорусі, Росії й України, Президент Кучма заявив, що не має нічого проти союзу Білорусі й Росії, але Україна прямує до Европейського Союзу.

Бо що б не говорили різні прихильники теорій про слов'янські союзи і собори, в таких практичних справах як торгівля, Росія – під тиском своїх виробників – постійно підвищує бар'єри перед українськими виробами – від ґазових труб до цукерків.

М. Савків: „Хочемо бути корисними і нашій громаді і Україні"

Михайло Савків

Нещодавно минуло пів року, відколи Михайло Савків очолив Український Конгресовий Комітет Америки. Він був обраний у жовтні минулого року на чотирирічний термін. М. Савків зробив цікаву кар'єру, пройшовши шлях від фінансового асистента до президента однієї з найбільших організацій української діяспори в США. По закінченню Юніон-коледжу Михайло Савків вступив до політехнічного інституту Ренселір в місті Троя, в штаті Нью-Йорк, декілька років опісля отримав диплом магістра з ділянки підприємництва (МВА). Близько п'яти років працював у приватному секторі. В 1996 році М. Савків приїхав до Вашінгтону, щоб очолити Українську національну інформаційну службу, в якій працює по сьогоднішній день. Нижче вміщуємо інтерв'ю з М. Савковим.

– Як новий голова УККА, яку ставите основну мету для організації на даний момент?

– Маю пару конкретних цілей. По-перше, як ви знаєте, дуже багато приїхало з України нової іміграції. Ми її називаємо „четверта хвиля". Ми вважаємо, що необхідно їх зрозуміти та заанґажувати до громадської праці. Три попередні іміґраційні групи, які приїхали до США протягом останніх ста років, вросли в американське суспільство і також займаються активним громадським життям. На жаль, ми бачимо, що „четверта хвиля" не є аж така активна в українському житті тут, в Америці. Очевидно, на це є різні причини, і нам слід пам'ятати, з яких причин та при яких обставинах нова іміграція приїхала до берегів Америки.

– Які ви маєте пляни щодо включення цієї іміграції?

– Вважаю, що одне з найголовніших наших досягнень в співпраці з „четвертою хвилею" є створення так званої Комісії „четвертої хвилі" при крайовій Раді УККА. Ця комісія складається виключно з членів „четвертої хвилі". Комісія працює в різних галузях суспільного життя, наприклад, як заанґажувати дітей до українських суботніх шкіл, або як заанґажувати, скажім, старших людей при наших відділах брати участь у громадському житті. „Четверта хвиля" – економічна хвиля, ми це розуміємо. Але наша перша іміграція була також економічною хвилею, і давайте подивимося, що ця економічна хвиля зробила в той час, будучи свідомою свого українства. Ще в 1894 році були створені, з сил тієї першої економічної хвилі, Український Народний Союз та інші українські громадські організації. Щоб закріпити те, що українська громада зробила в минулому, ми мусимо привернути „четверту хвилю" до співпраці з нами. Ми також хочемо створити відділ УККА з представників „четвертої хвилі" в метрополії Нью-Йорку.

– Чи є у вас які-небудь дані про численність нових імігрантів?

– Статистика каже, що близько 200 тисяч українців приїхало до Америки за останніх 10–12 років. В загальному підрахунку під час сенсусу 1990 року виявилося, що в Америці проживає понад 750 тисяч українців. Додаткові 200 тисяч становлять потужну політичну силу як в Америці, так і поза її межами. Я хотів, щоб ми об'єднали всіх українців в США в єдину громадську та політичну силу. Очевидно, як директор бюра УККА в Вашінґтоні, вважаю, що наш вплив повинен бути більш відчутний тут, у Вашінґтоні. До проголошення Україною своєї незалежности 24 серпня 1991 року ми були досить впливовою силою, співпрацювали з Конґресом та з Адміністрацією Президента, подавали найважливішу інформацію до преси, арґументували наше прагнення створити незалежну соборну Україну та наше бачення, як саме це зробити. Тепер нам потрібно десь відновити, а десь зміцнити наші контакти з американською і українською правлячою елітою. Я вважаю, що ми, як українсько-американська громада, повинні сконцентрувати нашу силу над тим, що ми можемо зробити тут, у Вашінґтоні, на користь як Україні, так і нашій громаді.

– Які ще специфічні засоби ви плянуєте застосувати з метою інтеґрування „четвертої хвилі" в українське громадське життя?

– Ми маємо на увазі всі ділянки і аспекти цього життя – культуру, мистецтво, шкільництво, спорт. І звичайно, релігію. Наприклад, в Сієтлі, штат Вашінґтон, українців не було зовсім, а тепер там є від 25 до 30 тисяч. Багато з них належить до різних протестантських віровизнань. Вони створюють там власні церкви, але їх потрібно залучити до нашого громадського життя. Оскільки наша українська громада в Америці не така велика, як, наприклад, польська, нам потрібно зосередитися на співпраці між собою. А це означає зосередитися і працювати як в релігійному, так і в громадському житті.

– Яку ще мету ви ставите перед собою?

– Також є інші речі, які я маю на меті під час моєї каденції. Наприклад, щоб наша українська громада надала більше інформації американському суспільству про Великий голод в Україні 1932–1933 років. На жаль, ми тримаємо історичні деталі цієї події всередині нашої громади. Нам потрібно вийти і показати наше горе

(Закінчення на стор. 15)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

Українська література англійською мовою

Марта Тарнавська

Англійська мова – це єдина сьогодні lingua franca – мова міжнародного порозуміння. За даними тижневика „Economist", англійською мовою в наш час говорить – як рідною або як вивченою чужою мовою – два мільярди людей, тобто одна третина всіх жителів землі. Англійська мова панує і в науці, і в політиці, і в торгівлі, і в щоденному побуті. Світова література – в оригіналі і в перекладі англійською мовою – виходить на міжнародний ринок, здобуває собі читача в різних країнах і будує мости порозуміння між культурами і народами. Українська література в цьому англомовному світі репрезентована вже давно і відносно багато. Згідно з моїми дослідженнями і підрахунками, від 1840 року – від часу першої серйозної англомовної статті про українську літературу – до початку року 2000, тобто за 160 років, появилося приблизно 500 окремо виданих книжок і брошур, біля 5000 статтей і довідок, біля 2000 окремих перекладів у збірниках і журналах та кількасот рецензій на літературні видання. Ці цифри були б ще більші, якби включали речі, друковані також в тижневій і щоденній пресі. Англомовних перекладів і літературознавчих досліджень про українську літературу вистачає, щоб вчити українську літературу як університетський предмет для студентів, які не знають української мови, і навіть для спеціяльних курсів чи то поезії, чи прози, чи навіть драми. Шевченко, Франко і Леся Українка мають по кілька англомовних видань, але існують також окремі поетичні книжки Тичини, Рильського, Антонича, Драча, Ліни Костенко, Стуса, Симоненка, Теліги, Голобородька, Калинця, Воробйова, Лишеги, Забужко, Бойчука, Юрія Тарнавського, Віри Вовк та інших поетів.

Поетичні переклади, одначе, рідко бувають адекватними. Англомовний студент без знання української мови може мати тільки приблизне уявлення про українську поезію. З більшим успіхом можна представити цьому студентові прозу або драму. Навіть недосконалі переклади дають добре уявлення про проблематику, композицію, сюжет прозових і драматичних творів. Існують в англомовних перекладах повісті українських клясиків: Марка Вовчка, Панька Куліша, Панаса Мирного, Івана Франка, Нечуя-Левицького, Коцюбинського, Стефаника, Кобилянської. Є також окремі книжки прози Хвильового, Підмогильного, Антоненка-Давидовича, Остапа Вишні, Андрія Головка, Ґжицького, Винниченка, Яновського. Із сучасних письменників репрезентований кількома книжками Олесь Гончар, але мають по одній принаймні книжці також Загребельний, Земляк, Дімаров, Гуцало, Мушкетик, Осадчий, Григір Тютюнник, Дрозд, Валерій Шевчук, Качуровський, Сокіл – а навіть молодші – Андрухович, Діброва, Винничук. Можна навіть при доброму бажанні створити окремий курс пригодницької літератури для молоді з книжками Багряного, Бердника, Близнеця, Владка, Малика, Нестайка, Пригари, Самбука, Василя Шевчука... Недавно вийшло в Канаді шість томів у серії „Жіночі голоси в українській літературі" з короткою прозою Олени Пчілки, Кобринської, Дніпрової Чайки, Яновської, Кобилянської, Ярошинської, Грицька Григоренка, Лесі Українки – це дає можливість для окремого курсу. Драматургію репрезентують поетичні драми Лесі Українки, п'єси Миколи Куліша і Івана Кочерги. Існує також кілька антологій української поезії і короткої прози, де можна знайти додаткові переклади, не включені в окремі персональні видання. Літературознавство також заступлене не тільки численними статтями в англомовних журналах і збірниках, але і низкою вартісних монографічних досліджень про Шевченка, Пантелеймона Куліша, і зокрема про політичні репресії 1920-их років, літературну дискусію, футуризм, Підмогильного, Хвильового.

Англомовна літературна україніка, очевидно, має і поважні прогалини: нема, наприклад, у перекладах, ні одного роману, ні одної драми Володимира Винниченка, нема таких шедеврів української прози, як „Майстер корабля" Яновського, „Місто" Валер'яна Підмогильного, або „Без грунту" Віктора Домонтовича, нема ні одної книжки прози еміґраційних письменників – Емми Андієвської, Уласа Самчука, Олекси Ізарського, Юрія Косача. Що гірше: немає підставової хрестоматії, що давала б вибрані зразки поезії, прози і драми у перекладах з критичним коментарем, ані підставового підручника історії української літератури, що охоплював би цілість літературного процесу від найдавніших часів до сьогодні.

Прогалину бібліографічної інформації намагаються заповнити три мої бібліографічні книжки, де можна знайти точніші бібліографічні дані про згадані в цій статті англомовні книги „Ukrainian Literature in English" (CIUS 1988, 1992, 1999. Research Reports nos. 19, 51, 62 або по Інтернеті за адресою: www.utoronto.ca/cius). Повна бібліографічна інформація допоможе зацікавленим читачам знайти потрібні їм книжки в американських бібліотеках, але треба мати на увазі, що часто ці матеріяли не знаходили потрібного поширення, бо вони здебільшого виходили або в діяспорних, або в радянських видавництвах, які не мали і не шукали доступу до широкого англомовного книжкового ринку. А варто пригадати, що цей потенційний англомовний книжковий ринок включає також сотні тисяч англомовних нащадків українських поселенців в Америці, Канаді, Австралії.

__Марта Тарнавська__ – дійсний член УВАН і НТШ А, голова Видавничої Комісії НТШ А, автор трьох англомовних бібліографічних книжок, а також українською мовою: трьох збірок поезії, збірки оповідань, методичного посібника для бібліотек, персональних бібліографій.

Що чекає Анатолія Кінаха?

Подаємо думки політичного оглядача Сергія Руденка з приводу нового уряду України:

Двомісячна урядова криза в Україні, спровокована кількома парляментськими групами та фракціями, юридично завершилася 29 травня, коли до прем'єрського керма прийшов Анатолій Кінах. Для А. Кінаха сьогодні важливим є налагодження його стосунків не лише з Президентом та депутатським корпусом, а й з „третьою силою", яка залишилася „поза кадром" урядової кризи, і волею якої він став керівником Кабінету Міністрів.

Евфорію, яка охопила парляментських опонентів В. Ющенка одразу після його відставки, і надто – з приходом у прем'єрське крісло А. Кінаха, змінив холодний душ. Про це, зокрема, свідчить запроваджений Президентом інститут державних секретарів та перепризначення главою держави 11 членів Кабінету Міністрів. Очікуваного переділу урядових портфелів, на що сподівалися лідери частини парляментських груп, не відбулося. А. Кінах має всі шанси отримати від Верховної Ради вотум недовіри за те ж, що і В. Ющенко – за кадрову непоступливість.

Відповідь на запитання, хто виграв, а хто програв внаслідок урядової кризи в державі, на перший погляд, є очевидною. Можна стверджувати, що виграли - Президент і його оточення, а програли - ініціятори відставки В. Ющенка. Втім, навряд чи відповідь є такою однозначною. Оскільки процеси, якими супроводжувалася зміна керівництва уряду, дозволяють говорити про перемогу якоїсь іншої – „третьої сили". Зважмо, що саме в період урядового „міжсезоння" за борги було виставлено на продаж майно великих енергетичних і виробничих підприємств в цінах, що була меншою їхньої реальної вартости. Відправлений у відставку перший віце-прем'єр Юрій Єхануров назвав цей процес прихованою приватизацією. Щоправда, хто від кого приховував, для учасників політичних війн, очевидно, не секрет. Слід зауважити, що в період урядового „міжсезоння" надходження до державного бюджету від процесу роздержавлення майна зменшилися у кілька разів, кредитування міжнародними фінансовими інститутами тимчасово було призупинено.

Сьогодні Анатолій Кінах запевняє, що продовжуватиме реформи, започатковані його попередником. Він намагається демонструвати рішучість і бажання порозумітися з різними політичними і фінансовими силами в державі, у тому числі і з „третьою силою", яка перебуває поза стінами Верховної Ради та Президентської адміністрації.

А. Кінах, звісно ж, знає, чого від нього чекають. Але ситуація, за якої розпочалося його прем'єрство, свідчить про те, що рано чи пізно Анатолій Кінах зіткнеться з тими ж проблемами, що і Віктор Ющенко. Навіть за усієї гнучкости нового прем'єра йому не уникнути повторення долі свого попередника, оскільки в державі завжди знайдеться ота „третя сила", для якої урядове „міжсезоння" є благодатним часом.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про нашу небезпечну професію

Хто із нас, журналістів, думав про це раніше, – що наша професія може бути не лише цікава, але й доволі небезпечна? Однак в останніх роках дослівно у різних частинах світу життя журналістів було справді загрожене, навіть появилися серед журналістів випадки справжнього геройства. Вершинним таким випадком стало убивство українського журналіста Георгія Ґонгадзе, який став світовим героєм, який своєю діяльністю, а ще більше – своєю смертю змусив цілий світ говорити про Україну.

Сьогодні він посмертно став лавреатом престижної міжнародної нагороди Парляментської Асамблеї Організації з питань безпеки і співпраці в Европі, а його ім'я стало загально знане, як того, що загинув за правду. Трохи прикро, що наша професія, і саме українська журналістика, стала такою відомою з сумної причини, але Ґонгадзе не перший, що заплатив життям за стремління писати правду. Були вже перед ним інші наші товариші, що загинули в таємничий спосіб – тільки про них голосно не говориться – правдоподібно, тому, що у сьогоднішній „вільній Україні" цензура і політичні умови щораз більше нагадують совєтські часи.

Це зокрема завважується в останніх місяцях в усіх засобах інформації, що діють в Україні, а вже зокрема у найпопулярніших – телебаченні і радіо. Чи вже діє серед українських журналістів України страх, чи це просто байдужість або ще гірше – переконання, що за „єдиної неділимої" було краще?

Куди ж дівається журналістичне кредо про писання правди?

Втім, саме із писанням правди можна також зайти у сліпий кут. Це завважуємо доволі часто ми, „вільні журналісти" на землі Вашинґтона.

Бо тут і хоча можна сподіватися, що журналіст може написати усю правду, яку бачить, чує та переживає, не завжди ця правда усім потрібна. Це можна легко завважити, перечитуючи американську пресу та відділяючи т. зв. „брукову" від поважної, солідної. Одні в погоні за сенсацією пишуть правду і неправду тільки тому, щоб здобути читача і популярність своїй пресі. Інші, більш обережні, стараються добре перевіряти усі вістки та писати згідно із правдою або таки дещо із цієї правди промовчувати. Бо хоча тут не можна сподіватися, щоб багато професійних журналістів стало героями – все ж таки можна наразитися на судовий процес або інші правні несподіванки.

А все ж і в одній і в другій американській пресі надибуємо часто вістки про політичних мужів країни з прицілом до сенсаційности, особливо коли йдеться про їхнє приватне життя. Здається, що американські журналісти ради сенсаційности люблять гратися з небезпекою. Бо як можна інакше оцінювати розголошення журналістами особистої проблеми мера Нью-Йорку чи нефортунного фальшування віку дочок президента країни?

А як ми, діяспорні журналісти? Чи знаємо небезпеки, що на нас чигають? Ці небезпеки інакшого порядку, але які ж численні! Бо відчувати, коли годиться про якусь подію чи задум писати, а коли краще промовчати – це велике мистецтво, яке треба справді опанувати. Часом можна потрапити у вороги, а це журналістові ніяк не треба. Часто чути зауваження, що не можна критикувати громаду, ані Україну. Колись давно ми завжди могли боронитися, покликуючись на український „кодекс журналіста". Сьогодні його творці давно на Бавнд-Бруку, а тут працюючі журналісти і не знають про його існування. Не легко сьогодні бути українським журналістом у США, хоча з інших причин, як нашим товаришам в Україні.

О-КА

Океан українців не розділяє

Тижневик „Свобода" не часто потрапляє до мене, та коли вже його дістану, то читаю уважно і друзів з ним знайомлю. У „Свободі" від 19 січня прочитала про „Українку-2000" Іванну Старощак, яка поширює мистецтво писанки. Я теж потроху писанкарюю і була делегаткою Всесвітнього конгресу писанкарів, який відбувся у Києві під гаслом „Писанка – символ України". У селі Дорогові біля Дрогобича встановлено пам'ятник писанці, а в Коломиї відкрито музей писанки. Солідну колекцію писанок зібрав Зенон Іліїв з Рочестеру (у ній є й мої писанки). Тепер я працюю з писанками, притаманними Лівобережжю, які зберегли у візерунках прадавні традиції.

Безмежно вдячна я Абрамові Кацнельсону за пояснення, що Шевченко не був антисемітом. Серед його друзів були поляки і казахи, темношкірий Айра Олдрідж. Недавно у нашій обласній бібліотеці відбулась презентація виданої у Києві книжки „Давидові псалми", у якій зібрані церковнославянські тексти та їх інтерпретація. Абрам Кацнельсон, посилаючись на Віктора Радуцького, аналізує ці переспіви. З прихильністю писав наш Кобзар про „святі гори Сіонські". Він дружив з молодою співачкою Ізабелою Ґрінберґ. У творах він гудив лихваря, але милувався його донькою. Усім нам потрібне братолюбіє, до якого закликав Т. Шевченко.

У „Свободі" було вміщено звертання черкаського музею „Кобзаря", де недавно відбулась презентація щойно виданого альбому акварелей Шевченка. У ньому багато малюнків з Черкащини. Намалював Шевченко чигиринський склик – перевернутий металевий казан, підвішений на опорі. До нього привязана дерев'яна довбня. Нею били, скликаючи людей на сходини.

Читання „Свободи" доводить, що відстань не ділить українців. У них багато спільних справ і починань. Добре, що найстарший український тижневик світу сприяє такому єднанню.

Лідія Пашкевич,
Черкаси

Візита Святішого Отця Івана Павла II в Україну

Яку Церкву зустріне Папа в Україні?

о. д-р Ігор Мончак

II. Закінчення.
Початок в ч. 22

Сучасне становище нашої Церкви

Коли в березні 1991 року Блаженніший Мирослав Любачівський переїжджав з Риму до Львова, тоді цілий літак польських владик зі священиками збирався прибути до Львова на його привітання. Зрозуміло, що своєю кількістю заглушили б вони тих кількох українських єпископів, які були тоді в Україні, і викликали б прикре враження серед вірних. В останню ніч перед приїздом Кир Володимир Стернюк, який тоді очолював місцеву Київську Церкву, зумів через польського консула у Львові стримати наїзд численної делеґації римо-католиків з Польщі.

Коли у жовтні 1993 року візитував Україну префект Конґреґації для східніх Церков кардинал Ахіль Сільвестріні, то ніхто з нашого духовенства його не супроводжував ані в зустрічі з Президентом України Леонідом Кравчуком, ані в його візитації сходу України, Закарпаття, а вкінці – Галичини. Тільки в Галичі, на межі Львівської епархії, навіть не на межі митрополії, зустрічав його Блаженніший Мирослав Любачівський, Глава Києво-Галицької Церкви. Інакше було в Польщі навіть ще за комуністичної влади. Тоді примас Польщі Вишинський не допустив, щоб представник Ватикану говорив з урядом без участи польської ієрархії: „Про нас не без нас".

Тепер на всіх більших або менших зібраннях нашої ієрархії в Україні на центральному місці видніє постать папаського нунція, хоч ані в передвоєнних часах, ані тепер в інших державах нунції не займають такого визначного місця. Поруч з нунцієм звичайно вирізняється ще декілька латинських мітр місцевих римо-католицьких ієрархів. Однак не чувати, щоб владики Київської Церкви брали участь у зібраннях чи торжествах латинської Церкви в Україні. Вже два дні по кардинальській інсталяції Блаженніший Любомир Гузар приймав кардинала Мар'яна Яворського в Патріяршому дворі у Римі. Не було вістки, чи кардинал Яворський приймав кардинала Любомира Гузара в приміщеннях польської інституції в Римі, а є їх там принаймні дві. Цей брак взаємности скидається на наше почуття услужливої меншевартости супроти західнього сусіда. За цим іде схильність підкорюватися сусідові, яку він неухильно використовує. Тож не диво, що наша Церква в часі переслідувань у 70-их і 80-их роках втішалася у світі високою пошаною, а тепер, недавно, в одному інтерв'ю Блаженніший Кир Любомир висловився про неї досить мінорно.

Заслужити собі на пошану можемо лише тоді, коли самі будемо свідомі належного нам місця в часі і просторі. Власними заявами ніколи не повинні ми заперечувати нашої гідности. Вислів, що наша Церква „існує вже 405 років", є історично неточний і морально та політично руйнівним. Він представляє нашу Церкву як новотвір, пізніший від протестантських сект, а шість попередніх століть Київської Церкви залишає Москві. Насправді Берестейський церковний договір не засновував нову Церкву, а тільки наладнав стосунки Київської Церкви, організованої ще св. Володимиром, з Римським верховним проводом Вселенської Церкви. У 1988 році ми відзначали 1000-ліття нашої Церкви.

Теж шкідливими є вживання назви Греко-католицька Церква, яку австрійська імперія накинула в XVIII столітті Галицькій частині Київської Церкви. Ця невластива назва обмежує нашу Церкву до території Галичини. Такого обмеженого в часі й в просторі церковного „новотвору" ніхто належало не шанує – ні західні, ані північні сусіди. Також коли б мало прийти до поєднання з Православними Церквами України, тоді вони реґіональну „Греко-католицьку" Церкву не уважали б за рівного собі партнера.

У діяспорі в повоєнні часи почали вживати назви Українська Католицька Церква. Це були часи, коли треба було прояснювати для світу поняття українства як окремої ідентичности. У Ватикані вживали назву назву „рутенська" – як латинський варіянт історичної назви „руська", яку наші сусіди утотожнювали з назвою „російська". Ще Папа Іван XXIII на виключно українській авдієнції вживав лише вислови „ваша Церква", „ваш нарід", щоб оминути контроверсію української назви. У той час наше наполегливе вживання назви „українська" мало свій сенс і політичну ціль. У Ватикані дивувалися, як Преосвященний Кир Іван Бучко у кожному своєму листі знаходив нагоду безліч разів уживати вислів „український, -а". З українською державністю ця проблема заникла.

Українська Греко-Католицька Церква

Вживання тепер назви **Українська Церква** має для нас радше негативні наслідки. Нею представляємо нашу Церкву як новотвір модерних часів, бо ні в княжих часах, ні в козацьких не вживалося назви „Україна" в загальнонаціональному значенні. Мимоволі списуємо яких вісім століть нашої „руської" давнини і даруємо її „російській" Церкві. Також простором українська назва дуже обкроює Київську Церкву. Київське християнство простягалося далеко поза українські державні й етнографічні кордони. Як Білорусь, так і Закарпаття – це терени Київського християнства. Однак ані білоруси, ані словаки чи мадяри східнього обряду, навіть закарпатські „русини" та їхні „пітсбурзькі" еміґранти не зачисляють себе до Української Церкви. До речі, офіційно Церкву не означують назвою народу, але назвою первопрестольного города. Є назви Римська, Константинопольська, Александрійська, Антіохійська, Московська Церква – від назв відповідних міст. Отже, правильною є назва **Київська Церква**.

Для уточнення, що наша Церква перебуває в єдності з Вселенською (католицькою) Церквою, о. д-р Дмитро Блажейовський пропонує вживати назву Київська Вселенська Церква. Вислів „вселенська" є українським перекладом грецького слова „католицька", яке тепер утотожнюють з висловом „римо-католицька", і тому він став одіозним для православних. Міг би дехто неправильно зрозуміти, що „Українська католицька" Церква – це латинська, „римо-католицька", або латинізуюча. Могло б навіть зродитися побоювання, що наша „Українська католицька" Церква зіллється колись з латинською в одну „Українську католицьку" Церкву двох обрядів під проводом Львівського латинського кардинала. Досі о. Дм. Блажейовський у своїх творах дотримувався короткої назви Київська Церква. Автор цих рядків також постійно вживає назви **Київська Церква**.

Широку арґументацію цієї назви я подав у своїх пропозиціях на Собор Києво-галицької Церкви в 1996 році, які передав багатьом владикам ще перед Синодом єпископів Української Греко-Католицької Церкви в листопаді 1995 року. Опісля опублікував головні точки пропозицій у формі популярної статті. Однак цих пропозицій Собор не розглянув.

Щойно три роки пізніше зайнявся справою правильної назви нашої Церкви Синод єпископів УГКЦ – у вересні 1999 року. Як подано у комунікаті Секретаріяту Синоду єпископів УГКЦ, „була проведена дискусія на тему офіційної назви нашої Церкви. Єпископи запропонували, покликуючись на папські документи і спростування з боку вірних України і діяспори, змінити назву „Українська Греко-Католицька Церква" на таку, яка б краще відповідала первісній традиції нашої Церкви, зокрема на „Київську Католицьку Церкву". Однак, це питання є справою майбутнього, і рішення прийматиметься за результатами загальноцерковної дискусії". Себто справу назви відкладено ad Calendas Graecas, тобто назавжди.

О. д-р Дмитро Блажейовський у своєму Зверненні до Синоду українських греко-католицьких владик дуже влучно арґументує, що „впровадження нової назви дуже потрібне, не передчасне, а досить спізнене, і не шкідливе, а корисне". Назва помісної Церкви є чимсь природним і походить від головного міста Церкви. Тим то назви помісних Церков не започатковано рішенням церковної влади, а тим менше – апробацією Римського престолу. Неформально постали всі три невластиві назви нашої Церкви. Назву „греко-католицька" накинула світська австрійська влада двісті років тому, і то тільки для окупованої нею південно-західньої частини Київської Церкви. Назву „українська" почали вживати щойно по Другій світовій війні у діяспорі, всупереч волі Римського престолу. Щойно по довгих роках нашого її вживання, прийняли її в Римі, але тільки у відношенні до Галичини та галицьких еміґрантів. Третя, найновіша еклетична назва „українська греко-католицька" мала б задоволити сентименти як діяспори, так і галичан. Поселенці на чужині дорожать „українською" назвою; натомість в Україні терпіли переслідування, називаючи себе „греко-католиками". Однак терпіли вони не за назву, а за Вселенську суть Церкви, а в діяспорі вже ніхто не заперечує назви й існування України. Тож час перебороти емоційні прив'язання і почати вживати правильну та доцільну назву Церкви, не відкликуючись до загальноцерковної дискусії, яка ніколи не буде однозгідною, ані не вичікуючи чиєїсь апробації.

Київська Вселенська Церква

Історично й логічно правильна назва **„Київська Вселенська Церква"** виведе Церкву з вузького Галицького загумінку на широку всеукраїнську й позаукраїнську перспективу. Безперечно, сама назва мети не заступає, але це перший маніфестаційний крок довгої мандрівки до розбудови Церкви. Відповідною поведінкою треба буде поступово виповнювати далекоглядну ідею належним змістом. Дальшим кроком мало б бути заснування офіційного осідку Київської Церкви в Києві. Офіційна резиденція Глави Київської Вселенської Церкви повинна бути в престольному городі, і в Києві повинні відбуватися синоди та собори. Це задеклярувало б „всеукраїнський" характер нашої Церкви, нарівні з УПЦ та з УАПЦ. Характерно, що УАПЦ, хоч вона менша кількісно від УГКЦ і також діє переважно в Галичині, але уважає Київ за центр свого існування та активности.

Услід за наголошенням Києва як центру Київської Церкви настане потреба відокремити Галицьку митрополію від з'єднаної Києво-галицької митрополії та наставити окремого Галицького митрополита, залишаючи Главу Київської Вселенської Церкви з одним титулом Київського митрополита. Згодом треба буде

(Закінчення на стор. 12)

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Велика честь для маленької Лялі

Президент Дж. Буш, віце-президент Ричард Чейні і Ляля.

Ляля вручає китицю Першій лейді Лорі Буш.

ВАШІНҐТОН. – Ляля Чопівська-Бенсон мала велику честь дарувати квіти нововибраному Президентові Джорджові Бушові і Першій лейді Лорі Буш. Церемонія вручення відбулася під час інавґураційної церковної Служби, котра відбулася в Національній катедрі (National Cathederal) у Вашінґтоні. Президент США і Перша лейді сердечно прийняли квіти від 8-літньої Лялі. Президент зі зацікавленням розпитував про її захоплення, а Перша лейді міцно, по-материнськи обняла її - на противагу формальному „дякую".

Даруючи квіти, Ляля щиро побажала їм: „Нехай Господь буде з вами на вашій новій дорозі".

Ляля Чопівська-Бенсон є ученицею третьої кляси „Beauvoir Elementary School" при тій самій Національній катедрі у Вашінґтоні. Ляля є із четвертого покоління вихідців з України, плинно розмовляє українською мовою. Вона є членом УНСоюзу, активною членкою Пласту, американської організації „Girl Scouts", Української православної катедри св.Андрія, студенткою школи українознавства ім. Т. Шевченка. Її завжди можна бачити з книжкою в руках. Ляля також любить спорт: грає в копаний м'яч, плаває. Ця дівчинка любить грати на фортепіяно і вправляти „tap dancing".

С. К.

Нові члени УНСоюзу

Андрій З. Тоган, син Я. і Т. Тоганів, новий член Пластового 216-го Відділу УНСоюзу. Забезпечила свого внука його бабуня д-р Т. Цісик.

Остап Ткаліч, син Надії і Олександра Ткалічів, новий член 127-го Відділу УНС. Вписала свого хрещеного Леся Дармограй.

В публікації „Нові члени УНСоюзу" („Свобода". ч. 21) підписи під світлинами, що зображують Остапа Ткаліча і Андрія Тогана, помилково було поміняно місцями. Вміщуємо їх після уточнення.

Управа залишилась незмінною

БАФАЛО, Н. Й. – 28 квітня в залі Української Католицької Церкви св. Миколая відбулися збори Округи УНС. Збори відкрив голова Округи Осип Гаврилюк, який представив Головного контролера УНС д-ра Олександра Серафина.

Хвилиною тиші присутні вшанували пам'ять Ярослава Пришляка.

Звіт попередніх зборів відчитав В. Сивенький. Голова Округи подав загальний звіт за минулий рік, у якому схвалено працю секретарів Відділів. О. Гаврилюк, Ю. Дармограй і І. Гнатик досягли того, що Округа зайняла третє місце в табелі Округ УНС. Звіт каси подала М. Боднарська. За Контрольну комісію звітував Д. Пітолай. На пропозицію Дмитра Яремка залишити ту саму управу на 2001 рік, збори затвердили склад управи: голова – Осип Гаврилюк, заступник голови – Ірена Гнатик, секретарі – Василь Сивенький і Юрій Грещишин, касир – Марія Боднарська. Контрольна комісія: голова – Дмитро Пітолай, члени – Дмитро Яремко та Ігор Мороз.

Д-р О. Серафин роздав письмовий звіт Централі про Округи. В своїм слові він подав, що фінансовий ріст був найвищим за останні роки, попри зменшення числа членів. Доповідач докладно розповів про різнобічну діяльність УНСоюзу.

В запитах про „Союзівку" і забезпечення брали голос Д. Яремко, Ю. Дармограй і Ю. Грещишин. На всі запитання д-р О. Серафин дав вичерпні відповіді. Відносно зміни статуту В. Сивенький сказав, що ані зміна статуту, ані число директорів чи радних не поправлять ситуації, бо треба підшукувати охочих працювати секретарями, яких чимраз менше. Відчувається брак людей, охочих до праці. Позитивом є сторінка УНС у „Свободі".

О. Гаврилюк, голова **В. Сивенький,** секретар

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

С. Петлюра ще не повернувся в Україну

Сімдесят п'ять років тому уряд Української Народної Республіки в екзилі оголосив Декларацію, яка сповіщала український народ і увесь світ, що 25 травня 1926 року смертю мученика загинув славний лицар землі української, голова Директорії і Головний отаман військ УНР Симон Петлюра. „Не в чесному бою поліг він головою, – говорилося в Декларації, – загинув він від зловорожої руки найманого ворогами убивці, що підстеріг його, безборонного, на вулиці світової столиці – Парижу. До численних борців проти червоної Москви, що їх розсипано на Батьківщині та на еміграції, подано нині ще могилу вождя українського народу, борця за незалежну державу Україну, за волю і честь української нації". „Уряд УНР,– наголошувала Декларація, – дав урочисту обітницю перед українським народом та перед славною пам'яттю Симона Петлюри свято й непорушно виконати до кінця свій обов'язок перед Батьківщиною".

На підставі закону від 12 листопада 1920 року, виданого ще в Україні, обов'язки провідника перейшли до голови Ради міністрів Андрія Лівицького, який підписав Декларацію. Підписали її також голова Ради Міністрів Вячеслав Прокопович та військовий міністер Володимир Сальський.

Симон Петлюра був непохитним соборником. Його провідна роля у проголошенні Акту Соборности 21 січня 1991 року є яскравим прикладом відданости Україні. В історичній промові перед воїнами армії УНР 26 листопада 1919 року він сказав: „Ми вступили на арену історії тоді, коли весь світ не знав, що таке Україна. Єдиною боротьбою, упертою і безкомпромісовою, ми показали світові, що Україна є, що її народ живе і бореться за своє право на свободу і державну незалежність".

Залишаючи землю України в кривавих боях з большевицькими ордами Москви, Симон Петлюра заявив, що армія УНР не капітулювала і не здалась, а лише „відступила на другу лінію фронту". Перебуваючи в екзилі, Симон Петлюра уділяв велику увагу українській еміґрації, зокрема в США. Він стверджував, що „Америка є одною із найбільших могутніх держав світу, а українці є інтегральною частиною українського народу і мусять невпинно шукати для України можливих приятелів політично й економічно вигідних для нас".

Чи вивчає владна когорта сучасної України ті помилки, про які так виразно і болюче говорив Симон Петлюра? Чи виконує його заповіти? На жаль, ні. Петлюра ще не повернувся в Україну.

Іван Самійленко,
останній Голова уряду УНР в екзилі

Затишна школа в Милятичах

Ще у 1996 році діти Милятичів на Львівщині розпочали навчання у новій двоповерховій школі. У 1997 році я оглядала цей будинок і помістила у „Свободі" допис про своє захоплення школою.

Цього року я знову побачила вже майже викінчену школу. Вчителька Влодзя Сірич, яка, окрім інших предметів, викладає ще й основи християнської етики, запросила мене оглянути її володіння. В клясі була така чистота, що в мене з'явилося бажання зняти черевики. Столики з кріслами на дві особи. На столиках – вишиті невеликі серветки, а на них – китиці, немов сніжинки, розсипані на кущику. Стіни до половини оббиті деревиною. У театральній залі на нас чекали учні. Я звернулася до молоді зі словами заохочення до науки. Відтак Влодзя Сірич сказала кілька теплих слів, а після цього ми зробили спільну світлину.

Марія Крижанівська,
Рочестер, Н.Й.

Школа в Милятичах на Львівщині

„Свобода" отримала цього року вже понад тисячу листів. Про що пишуть люди?

Нинішнього року до „Свободи" надійшло вже понад тисячу листів. **Д-р Євген Перейма** з Нью-Йорку пише: „Добре, що „Свобода" вмістила інтерв'ю з польським публіцистом, професором Ришардом Тожецьким. Вважаю, що треба постійно інформувати нашу спільноту про співпрацю двох сусідніх народів".

Орест Городиський з Чикаго пише: „У моєму дописі про нагородження інж. С. Куропася Золотим Хрестом Заслуги Братства колишніх вояків дивізії „Галичина" сталася неточність: сходини Товариства сеньйорів відбулися не при катедрі св. Володимира, а при катедрі св. Миколая".

Микола Теслевич з Феніксу, Арізона, вважає, що у коментарі щодо нагородження Харківського Митрополита УПЦ Никодима (ч. 17) допущено неточність, коли говориться: „Не міг піднятися на могилу Шевченка Патріярх Мстислав". На думку автора листа, Патріярх Мстислав помер значно раніше 1991 року, про який йшлося в публікації. Це, звісно, не так: Патріярх відійшов у червні 1993 року.

Пошта доставила уточнення **Едварда Кухара** з Нью-Джерзі до його статті „Мала Україна у великому часописі", де при редагуванні замість слова „ковбаски" вжито „сосиски".

Проф. **Є. Лемцьо** уточнює, що у статті „Нова посада професора українознавства" („Свобода", ч. 18) з його електронної адреси треба усунути слово „paul", а в електронній адресі проф. Д. Веста має бути „jdwest".

Голова Педагогічного товариства ім. Г. Ващенка **Зоя Касьяненко** з Харкова має прохання: „Я, вчителька української мови та літератури, дуже хотіла б отримувати „Свбоду", про яку чула багато доброго. Передплатити її я не маю можливости. Моя адреса: вул. Бабушкіна, 2, кв. 2 61093 Харків, Україна".

Редакція „Свободи" часто отримує з України прохання допомогти у передплаті нашого тижневика для товариств, шкіл, інститутів, окремих громадських діячів. Маємо надію, що лист Зої Касьяненко – один з них – не залишиться поза увагою добродіїв. Якщо хтось з читачів має бажання полагодити передплату комусь в Україні, редакція може надати відповідну адресу.

Референт преси СУА Округи Клівленду **Олена Хмиляк** звертає увагу на те, що 15 березня „Українська газета", що видається в Брукліни, Огайо, надрукувала рекламне зображення кудлатого ченця зі свічкою і келихом. Тут же було написано: „Російська горілка „Шалений монах" виліковує стрес! Негайно почніть життєдайний процес!" Далі повідомляється, що російська горілка виготовлена в Канаді, за стародавніми рецептами часів гетьмана Івана Мазепи. „Навіщо тулити до горілки монаха з келихом і свічкою? Навіщо пов'язувати російську горілку з рецептами часів гетьмана Івана Мазепи?" – слушно запитує Олена Хмиляк.

Як завжди, не бракує листів на політичні теми. **М. Мельник** з Огайо у статті „Кучма – будівничий української держави" аналізує досягнення і упущення в діяльності нинішнього Президента України.

Д-р Володимир Боднар у статті „Російські „тайкуни"-більйонери починають нову фазу економії" переказує статтю Аркадія Островського, вміщену з такою назвою в газеті „Плейн Ділер" у Клівленді. У ній йдеться про зростання підприємництва у Росії. Д-р Володимир Боднар написав також рецензію на книжку Антоніни Сушків-Демчини „Зі Сходу на Захід" („Київ - Юнкерс", 2000, 294 стор.), авторка якої 16-літньою дівчиною була вивезена з сумського села до Німеччини. У виданні її спогадів допомогла СФУЖО, голова якої Оксана Соколик написала вступне слово до книжки.

Богдан Незгода з Каліфорнії не погоджується з тим, що кримські татари мають право жити і господарювати в Криму (див. „Свободу", ч. 16), бо вони, мовляв, прийшли на ці землі лише 600 літ тому.

Степан Козіна з волинського села Прилуцького переслав свого листа до „Голосу Америки", у якому аналізує політико-економічне становище України і закликає до об'єднання національно-патріотичних сил. Сумній долі українського села, з якого вийшло багато талановитих людей, присвятив статтю-дослідження **Іван Ільків** з Нью-Джерзі. Він закликає з повагою поставитися до сучасного села, життя якого треба докорінно змінити, людей національно усвідомити, а управління зробити демократичним.

Віктор Павленко з Торонто у великій статті „Живи, Україно, вічно живи" зробив екскурс в історію України, зосередивши увагу на стражданнях її народу, переслідуваного непроханим нашестям з півночі.

Цій темі присвячено також сатиричну поему „Кунеїда" **Данила Гуцуляка** з Торонто, написану як переспів Котляревського. Ро-Ко з Торонто присвятив памфлет „Чиста комедія... якби" останнім політичним подіям у Києві, зокрема зникненню проґресивного журналіста, касетному скандалові і звільненню з посади Юлії Тимошенко.

Д-р Іван Овечко у статті-репліці „Про лист Папи Римського до Митрополита Сабодана" („Свобода", ч. 18) не погоджується з тим, що посада адресата звучить „Миртополит Київський і всієї України", тоді як в Україні є й інші Православні церкви, зокрема Київського Патріярхату. Немає в листі Папи й уточнення, що ця Церква належить до Московського Патріярхату.

Письменниця **Віра Оберемок** з села Русалівки на Черкащині надіслала замальовку для дітей, вона також схвалює публікації „Свободи" з питань української мови.

Свої нові поеми „Почуття" і „Біблія. Вступ" надіслав **Костянтин Хвостик** зі штату Іліной, а **Микола Горішний** з Нью-Джерзі прислав нові вірші „Роксоляна" і вітання до „Свободи", яку він називає „бабунею":

Ми ждемо на тебе, шановна бабуне,
Коли завітаєш у нашу хатину,
Щоб знову з тобою могли ми згадати
Далеку від нас, дорогу Україну.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Українознавча доповідь А. Ґраціозі

КЕМБРИДЖ, Ма. – На думку Андреа Ґраціозі, професора сучасної історії Неаполітанського університету ім. короля Федеріка II в Італії, неможливо зрозуміти історію СССР, не визнавши місця і значення, яке посідає в ній Україна. Більше того, проф. Ґраціозі вважає, що давно на часі усвідомити ролю, яку відіграли Україна та Польща у драматичних подіях европейської історії XX ст. Проф. Ґраціозі перебував у Гарвардському університеті в квітні ц. р. на запрошення Українського Наукового Інституту з нагоди виголошення ним традиційної доповіді, заснованої в пам'ять Василя та Марії Петришинів. Пояснюючи назву своєї доповіді, „Досвід України в европейській війні-революції 1905-1956 рр.", проф. Ґраціозі зазначив, що це період, на який припадають спроби совєтського (або, як вважає історик, „дивного") державотворення. В 1905 році, як пояснює А. Ґраціозі, Росія зазнала поразки від Японії, і хвилі від цього потрясіння відчули на собі майже всі імперії.

На революційні події в Росії водночас відгукнулися Україна, Польща, Литва та інші колонії імперії. І розпочатий ними революційний процес мав продовження у Першій світовій війні та в революції 1917 року. Україна 1917-1921 років стала свідком кількох спроб державотворення, в результаті чого країна перетворилася на зону не лише збройних, але й ідеологічних баталій. На думку А. Ґраціозі, буремні події, які відбувалися на Україні, змусили Леніна ввести новий, національний вимір у свої політичні розрахунки. Звідси й походить ідея створення „Союзу Совєтських Соціялістичних Республік", на відміну від єдиної російської федерації, до якої Україна входила б на правах автономії.

Інший період українського державотворення відбувався в рамках СССР, – і цей період досяг своєї жахливої кульмінації під час Голодомору 1932-1933 років. На найбільший опір (в абсолютних вимірах) совєтська влада натрапила саме в Україні; і тому саме тут Сталін намірився вирішити селянське питання раз і назавжди. Мільйони загинули під час цієї непроголошеної „Великої селянської війни", яку держава розпочала проти селянства.

Переломний момент стався під час Другої світової війни, коли простори між Берліном і східніми кордонами України контролювалися не урядом, а окупаційною адміністрацією, що дозволяло людям вільніше пересуватися. Після війни, Україна, зібравши докупи свої території, розпочала новий період державотворення. Але сталінський режим заковтнув великий шматок нових земель, і тим самим обтяжив себе новими проблемами.

Свій огляд проф. Ґраціозі закінчив 1956 роком, хоча він сам визнає, що ця дата є досить довільною. Саме в 1956 році сталося кілька справді визначальних подій: Хрущов виголосив свою промову, в якій засудив Сталіна; сталася Суезька криза, яка стала передумовою створення европейської спільноти; вибухла Угорська революція. Але з іншого боку, за межу можна було б обрати й 1953 рік, коли помер Сталін, коли було придушено опір в Західній Україні й балтійських країнах, і коли в сталінських таборах відбулися повстання ветеранів УПА.

На думку проф. Ґраціозі, на прикладі України можна простежити багато принципових тенденцій европейської, ба й світової історії. На території України зійшлися інтереси і кордони кількох імперій, отже, ми маємо „прототип Східної Европи". Крім того, події, що сталися в Україні в XX сторіччі, мають прямі відповідники та аналогії в інших частинах світу. Наприклад, в Україні селянство стало важливим елементом державотворення, тут використовувалися насильницькі методи „остаточного вирішення питань", і тут влада прагнула досягнути повної однорідности населення (в той час, як зараз в Европі відбувається зворотний рух у бік різноманіття). На думку А. Ґраціозі, Голодомор, найбільша катастрофа, яку зазнав український народ, заслуговує на більшу увагу з боку істориків. „Я переконаний, – сказав він, – що доки історики новітнього часу не усвідомлять того, що сталося на Україні в 1932-1933 роках, доти вони не зможуть зрозуміти логіку подій XX сторіччя".

Представляючи доповідача, директор Українського Наукового Інституту Гарвардського університету проф. Роман Шпорлюк сказав, що одним з наукових здобутків проф. Ґраціозі є його праця про Великий голод 1932-1933 років, що появилася в Італії. У ній вчений широко використав матеріяли італійської дипломатичної служби, яка інформувала Рим про голод в Україні. Науковий підхід проф. Ґраціозі, як зазначив проф. Шпорлюк, полягає у тому, щоб розглядати феномен СССР та комунізму в загально-европейському контексті, а не як ізольоване явище. Праця італійського вченого в російських та українських архівах упродовж 1990-их років дала йому змогу оцінити значення України не лише в совєтській, але і в европейській та світовій історії. А дослідження обставин голоду 1932-1933 років відкрило йому нову перспективу на селянське питання, яким він цікавився вже раніше.

Щорічна традиційна доповідь імени Петришинів була заснована при Українському Науковому Інституті в 1994 році д-ром Володимиром Петришином та його родиною в пам'ять батьків.

Родина, створивши фонд з непорушним капіталом в Гарварді на цю ціль, фінансово забезпечила майбутнє цієї корисної для українознавства програми.

УНІ при Гарвардському університеті.

Відновлено відділ УЛПТА

НЬЮ-ЙОРК. – 28 квітня з ініціятиви групи ентузіястів під проводом д-р Лесі Кушнір в Українському Інституті Америки відбулись збори метрополітального відділу Українського Лікарського Товариства Північної Америки, на яких відновлено діяльність відділу і обрано його управу. Головою управи обрано д-р Лесю Кушнір. На зборах вирішено скласти тисячу долярів у допомогу потерпілим від повені в Закарпатті.

Б. Ш.

Не замовкають чорнобильські дзвони

ВОРРЕН, Миш. – Заходом Мишигенського відділу Фонду допомоги дітям Чорнобиля 29 квітня соборним Молебнем-Панахидою у церкві св. Йосафата, а опісля програмою в залі цієї церкви вшановано цю сумну річницю. Співом церковних хорів провадив Степан Феденко. Програму вела голова Відділу Рома Дигдало. Учні початкової школи при церкві Непорочного Зачаття засвітили свічку перед декорацією з чорнобильською тематикою, яку виконав Володимир Дигдало. Свої вірші читали Мар'яна Постоловська, Ірина Матрифайло, Настуся Новачинська, Ігор Синютка і Таня Роковик. Учні Александра і Андрій Безверхі, Леся Ониськів. Реня Чалівей і Алексіс Сьомка виконали дві пісні, присвячені матерям і дітям Чорнобиля. Програму підготували учительки школи Оля Новачинська та Ірина Шамрай. Після їхнього виступу парох української православної катедри св. Покрови о. д-р Павло Боднарчук поділився з присутніми найновішими вислідами вивчення наслідків катастрофи у Чорнобилі. При кінці програми співачка Євгенія Крикун виконала програму пісень.

Зенон Василькевич

МАЯМІ, Фла. – Старанням злучених організацій 20 травня в українській греко-католицькій церкві Успіння Богородиці відзначено 15-річчя Чорнобильської катастрофи. Програму підготувала Ірена Дзюбинська, членка 19-го Відділу СУА, яка виголосила доповідь про Чорнобиль.

У програмі взяла участь Ірена Забитко – письменниця і авторка роману про Чорнобиль „The Sky Unwashed".

Ірена Забитко подорожувала в Україні, де вивчала українську мову, була у Чорнобильському районі, пізнала побут людей, які повернулися до своїх домівок. Повість І. Забитко має позитивні рецензії у відомих американських виданнях. Доповідь Ірени Дзюбинської перепліталася з вибраними віршами про Чорнобиль, які виголосили Наталія Гаврилів, Віра Скрип і Руслан Табачинський.

Бандурист Ярослав Антоневич виконав на бандурі в'язанку українських народних пісень на тему книжки І. Забитко.

Лідія Я. Гладка

Про людину, котра належала до широкого світу

НЬЮ-ЙОРК. – Вечір на пошану д-ра Романа Домбчевського, що відбувся 12 травня у НТШ, вказав не вперше на те, що ми мали у міжвоєнні роки цілий ряд визначних одиниць у Західній Україні, які своїм світоглядом і знанням належали до широкого світу, а не до вузько територіяльного. Саме такою людиною був д-р Р. Домбчевський, про життя і працю якого ми довідалися із розповіді його дочки, відомої громадської активістки Христини Навроцької, та глибокої аналізи його праці під назвою „За право мови", що її зробила д-р Марта Трофименко.

Із обидвох тих цікавих аналіз численні учасники цього вечора могли впізнати сильветку адвоката Р. Домбчевського, як непересічного батька і члена патріотичної української родини, яку розбила большевицька рука, що сягнула в першу чергу за Р. Домбчевським, відомим в Західній Україні адвокатом і членом Української Соціял-Демократичної партії, що діяла під проводом передового адвоката і вченого соціолога д-ра Володимира Старосольського. Як довідуємося, місце і час смерти д-ра Р. Домбчевського не є відомі – так, як не одного із передових постатей Західньої України.

Х. Навроцька розповідає про свого батька.

Д-р М. Трофименко характеризує книжку д-р Р. Домбчевського як науковий підручник для адвокатури, повний докладних пояснень про десятки дрібних параграфів, на підставі яких можна було будувати компетентні арґументи в суді і в державних урядах. Вона підкреслює наскрізь актуальні та цікаві думки автора, який каже, що „хоч українці не мають своєї держави, вони мають свою мову і мають свою націю". Це в даний час є найважливіше. Як стверджує д-р М. Трофименко, пропозиція д-ра Домбчевського, що нація, а не держава повинна бути визнана як суб'єкт міжнародного права, і що міжнародне право до того прямує – знаходить сьогодні відгук в Хартії Об'єднаних Націй – в самій назві цієї організації.

Ця глибока аналіза праці д-ра Р. Домбчевського, цього видатного знавця права, вказала присутнім на вечорі на те, як широко думали такі передові одиниці передвоєнного галицького світу, і можна сміло сказати, що вони належали не лише до цієї частини України, а до широкого світу. Такої думки був також ред. Іван Кедрин, що свого часу написав на сторінках „Свободи" спомин про д-ра Р. Домбчевського, в якому читаємо, що коли хтось розмовляв з Р. Домбчевським, то відчував, що „маєте до діла з людиною високої товариської та громадської культури, людиною, яка належала до широкого світу, а не до як приємного Миколаєва чи Стрия". Цей спомин

(Закінчення на стор. 15)

Круті дороги родини і народу

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – В УОКЦентрі наприкінці квітня відбулася презентація книжки Ігоря Старосольського „Крутими дорогами", влаштована 43-им Відділом СУА. Його голова Анна Максимович, відкриваючи вечір, наголосила, що метою кожної презентації книжки „є підтримати духовні надбання, відсвіжити в громаді захоту до читання, бо в наш час космічних досягнень і надзвичайної технології все ж таки книжка найближча: з нами спілкується душа і серце її автора".

Ведуча програмою Людмила Чайківська надала слово Лицареві Ордена св. Григорія, історикові і дослідникові д-рові Мирославові Лабуньці. Він поділився своїми враженнями про книжку „Крутими дорогами", підкресливши, що спомини є важливим політичним і культурним чинником і для родини, і для всього народу: „Спомини Ігоря Старосольського підпадають під категорію: добре, цікаве, важливе... Спомин про тих, що чудом пережили тортури і заслання". Доповідач зауважив, що люди в діяспорі і навіть громадяни України вже через одну ґенерацію не матимуть змоги відвідувати місця, описані в цій книзі. І майбутнім поколінням цікаво буде прочитати про своїх земляків. Ця книга, як відзначив далі д-р Мирослав Лабунька, є хронікою трагічного життя автора і його родини від вересня 1939 по січень 1981 року.

На вечорі виступила Уляна Старосольська-Любович, сестра автора книги, член Спілки письменників України, колишня редакторка журналу „Наше Життя". Вона розповіла історію появи книжки „Крутими дорогами". „Коли тримала в руках його рукописи, весь час мала враження, що тримаю в руках його життя", – згадувала Уляна Старосольська-Любович, яка три роки перебувала разом з братом Ігорем Старосольським в Казахстані.

Два уривки – „Віщі сни" та „Поворот до Львова" з книги „Крутими дорогами" прочитав колишній член Мистецької студії Володимира Шашаровського Роман Кніґницький.

Ориґінально, під власний супровід на бандурі, виконала фолькльорні чотири пісні Лаврентія Туркевич. Кожна з цих пісень була присвячена певній темі, пов'язаній з тим чи іншим розділом книги.

Уляна Старосольська і Людмила Чайківська (зліва).

Про кожну з них заповідала сама мисткиня.

Про свою зустріч через довгі роки розлуки з батьком, Ігорем Старосольським, розповів син Володимир Старосольський, підкресливши, що зустріч була хоч і короткою, але „просто чудовою".

Ведуча Людмила Чайківська подякувала всім учасникам програми і запросила до буфету, який приготували членки 43 Відділу під зарядом Марії Данилів.

Г. Дзівак

У залі УОКЦентру під час презентації книжки І. Старосольського „Крутими дорогами".

УВУ привітав Е. Андієвську з 70-літтям

Письменниця Емма Андієвська.

МЮНХЕН – 28 березня в головній авдиторії УВУ відбулося вшанування талановитої письменниці і художниці Емми Андієвської, колишньої студентки УВУ, яка реґулярно знайомить зі своїм найновішим доробком університетську спільноту і бере участь у всіх університетських імпрезах.

Емма Андієвська випустила свою першу поетичну збірку понад 50 років тому. Від того часу вийшло біля 20 книжок її поезії. До найбільших відомих її творів належить „Герострати" (1970), „Роман про добру людину" (1973) та „Роман про людське призначення" (1975), за який здобула нагороду Т. й О. Антоновичів. Як художниця, вона виставляла свої картини на чотирьох континентах – в США, Австралії, Південній Америці (Бразилії) і Европі. На вечір УВУ з побажаннями і квітами для ювілятки прибули численні шанувальники її таланту, між ними – Генеральний консул України Георгій Косих, університетська молодь.

Ректор УВУ проф. Леонід Рудницький, відкривши вечір, цікаво розповів про творчість ювілятки в українській і світовій культурі.

Зі словом вітання виступив також Генеральний консул України в Баварії Георгій Косих. Студенти Українського Вільного Університету привітали ювілятку чудовим букетом квітів, які вручив письменниці докторант Роман Яремко.

Прес-служба УВУ

В поклоні Митрополитові

КЕРГОНКСОН, Н.Й. – 20 травня ц.р. громада вшанувала постать Христового ісповідника Митрополита Андрея Шептицького.

Хор „Золотий Гомін" під диригентурою проф. Володимира Бакума, ініціятор концерту, присвяченого пам'яті митрополита Андрея Шептицького, виконав програму української релігійної хорової музики, поділену на літургійну, великодню і благально-прославляючу частини. Прозвучали твори Вербицького, Леонтовича, Веделя, Гайворонського, Лаврівського та Барвінського. Жіночий ансамбль СУА „Мальви" виконав два хорових співи.

Кульмінацією свята була доповідь о. д-ра Петра Ґаладзи „Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький і його місце в історії українського християнства".

Д-р Роман Барановський від імені присутніх щиро подякував організаторам вечора.

Богдан Кандюк

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

9 червня – спортове товариство „Тризуб" проводить 25-ті річні змагання з гольфу в „Limekin Golf Club". Початок о 11:15. Відбудеться бенкет. За довідками звертатися до Юрія Тарасюка телефоном (215) 860-5822.

◆

9 червня – Українська оселя в Лігайтоні проводить 9-ий щорічний козацький річковий сплив на плотах. Довідки: Стефан Білинський, тел.: (215) 656-8521.

◆

9-10 червня – оперета „Хоробрий півник" Богдана Яновського в Українському освітньо-культурному центрі Філядельфії (700 Cedar Rd., Jenkintown). Початок в суботу – о 6-ій вечора, в неділю – о 3-ій год. Тел.: (215) 663-1166.

◆

10 червня – концерт "Увертюра садового штату" камерної оркестри Товариства звукозапису Гайлендпарку на користь Фундації допомоги дітям Чорнобилю, в Об'єднаній методистській церкві (George Street at Livingston Avenue, New Brunswick, NJ). Початок о 4-ій год. Вхід 10 долярів (для дітей і літніх – 5 долярів). Тел.: (732) 227-1087 і 828-7421.

◆

До 13 червня триватиме виставка творів Юрія Химича „Барви і світло" у вашінґтонській „Alla Rogers Gallery" (1054 31 St. NW Washington DC). Телефон (202) 333-8595.

◆

15 червня – збори 42-го відділу УНС ім. Шевченка в Пасейку, Н. Дж., в Українському Народному Домі (237 Hope Ave.). Початок о 7-ій вечора.

◆

16 -17 червня – фестиваль при Українській Католицькій церкві св. Михаїла (N. Broadway and Shonnard Pl., Yonkers, NY). Тел. (914) 375-4418.

◆

17 червня – Третій фестиваль дитячої та юнацької творчости у Клівленді, Огайо, присвячений 10-ій річниці незалежности України. Телефони (440) 884-1127 і 886-6662.

◆

17 червня – Окружний комітет відділів УНС Північного Нью-Джерзі запрошує всіх взяти участь у відзначенні „Дня Батька" на Союзівці. Поїздка автобусом, ціна 15 дол. від особи.Тел. (973) 292-9800 дод. 3055 (УНС).

◆

16-17 червня – мистецька група „Яра" запрошує в Нью-Йорку на видовище „Пісні літньої ночі" за участю співачки Мар'яни Садовської. Тел.: (212) 475-6474. E-mail: yara@prodigy.net

◆

20–24 червня – 36-та наукова конференція і 29-ті загальні збори Українського Лікарського товариства Північної Америки у Феніксі, Арізона, у готелі Білтмор. Запрошуються усі українські лікарі та їхні родини. За інформаціями телефонувати: 1-888-RX-UMANA.

◆

21-24 червня – літній фестиваль парафії св. Андрія у Блумінґдейлі, Ілл. (St. Andrew Ukrainian Orthodox Center, 300 E. Army Trail Rd.). Поч. о 5-ій веч.

◆

23 червня – починається сезон літніх таборів і майстерень на Союзівці. Телефон: (845) 626-5641.

Що є центральним Центральної Европи?

Д-р Іван Гвозда

Журнал „Гарперс" (Harper's Magazine) за червень 1990 року вмістив статтю Еразіма Когака, професора філософії в Бостонському університеті, який в 1990 році, після понад сорока літ, повернувся до Праги. У своїй статті під заголовком: „What's Central to Central Europe?" („Що є центральним Центральної Европи?") він висловлює думки у формі запитань, які й сьогодні для усіх східньо-европейців, а зокрема для нас, українців, є актуальними. Адже дуже важливо – передбачити, що принесе Центральній і Східній Европі кінець теперішнього десятиліття.

В червні 1990 року Когак запитує: „Чи через десять літ від сьогодні буде ще існувати Центральна Европа? Чи центр Европи, який випливає наверх після відпливу Совєтського Союзу, опиниться знову під повінню Заходу? Кінець настав так скоро. А що ж тепер?".

Оскільки, з огляду на ефорію, вулиці Праги в той час були затоплені людськими масами, вищепоставлені питання не мали ні для кого жодного значення. Бо час прийшов не запитувати, а діяти, негайно перебирати і перелицьовувати все. Комуністи правили задовго, але й зараптово все завалилося, щоб тканина нового суспільства змогла поступово розвинутися всередині старої. Все треба було перебудовувати і все зводилося до надії: нарешті будеться жити!

Звільнення із втомливого окупаційного життя, з-під совєтської параної, викресало серед населення жадібний порив до свободи, до природного бажання бути собою.

Західньо-европейськість центрально-европейських націй, згідно із Когаком, визначає історія, звичаї, а навіть інстинктивність. Межа між культурами Чехо-Словаччини, Польщі, Угорщини і Східної Німеччини, між Европейським Сходом і Европейським Заходом, визначена такими чинниками, як ортографія, християнство, схоластика, Ренесанс, Реформація, проти-реформація, Просвітництво, індустріяльна революція, суспільна демократія. З іншого боку, Східню Европу характеризує кирилиця, православна релігія, автократизм, великі простори Азії. Що більше: хоча мова слов'ян має подібності, тисячолітня історія чехів, як далі підкреслює професор Когак, ввела чеську мову в русло західнього світу. Спеціяльну ролю в питанні межі між Східньою Европою і Західньою відігравав алфавит. В країнах, де вживається латинський алфавит, їх культурна ідентичність є західньою. Культурологічним підтвердженням цього був перехід Румунії із кириличного алфавиту на латинський. Когак кінець-кінцем стверджує, що „ми (чехи тобто – І. Г.) будемо знову жити нормально... з'єднаємося з Европою", бо, мовляв, до Східньої Европи завжди належали Московщина, Білорусь, Україна, а „Центральна Европа ніколи не була її частиною".

Для Еразіма Когака його празьке походження, – з міста двох імператорів Святої Римської Імперії, з міста величного середньовічного університету і, нарешті, з міста, яке було колискою трансальпійської Реформації і на яке орієнтувався Ренесанс, – значить те саме, що й бути західньою людиною.

Европа – це передовсім культурний ідеал, за який боролися і дорого заплатили життям безліч людей, а то й цілі суспільства, держави, в час, коли тут панував комунізм, бльок Східньої Европи.

Когак вважає, що було б справді трагедією, якщо б Центральну Европу, яка недавно звільнилася від „реального соціялізму", занурити в консумеризм Атлантійського басейну. На думку Когака, Центральна Европа повинна подбати про те, щоб її перехід з-під совєтського домінування до західньо-европейського не був раптовим, щоб Чехословаччина, Угорщина, Польща і Балтійські країни утворили тимчасове організаційне тіло, аби мати досить часу на відновлення в кожній із цих країн почуття національної ідентичности. Та навряд чи це можливе. „Центральна Европа" – це був клич німецького експансіонізму.

Когак уболіває над тим, що в той час, як Вацлав Гавел і священик-теолог Вацлав Малий вклали в підставу дисидентського руху концепцію „життя в правді", за що ризикували своїм життям, в світогляді Атлантійського басейну домінує особистий релятивізм або груповий консенсус чи, як кажуть американці, – „це питання, що залежить від того, як людина себе почуває".

Автор вважає, що країни Атлантійського узбережжя все в більшій мірі стають секулярними, визнають мораль умовною – тоді, коли европейці відкривають світ як морально впорядкований простір.

Когак стверджує, що сучасність Франції і Англії має своє коріння у філософії Рене Декарта і його наступників, які вважали, що „об'єктивна" реальність позбавлена значення і є лише простірно-кавзальною упорядковістю, підпорядкованою механічним законам. В способі думання цих країн немає місця на схему, в якій закладені правда, доброта, краса.

В противагу до світосприймання Декарта, каже автор, Центральна Европа віддзеркалює світогляд Яна Амоса Коменського, який репрезентував культурне надбання чехів (як і Ян Гус) в незавидних часах 30-літньої війни, та Томаса Ґ. Масарика, який здобув незалежність для чехів під кінець Першої світової війни.

Франко-англійський Захід, як далі пише професор філософії Когак, діючи на підставі концепції реальности картезіянців, в більшості позбувся візії Коменського, – багатозначного і сповненого вартістю упорядкованого світу. На його думку, такий світ залишився лише у Центральній Европі – в Ґете, Шелінґа, Масарика (який заявив, що „якості також є фактами").

Криза західньої цивілізації лежить в картезіянському розумінні „об'єктивної", позбавленої вартости реальности. Центральна Европа не повинна себе розчиняти ні у споживацькій цивілізації комуно-соціялістів, ні в цивілізації капіталізму-уталітаризму Атлантійського басейну. До речі, поняття „Центральна Европа" (деколи вживають синонімічно також назву „Східньо-Центральна Европа") видається досить складним. В професійній літературі його вживається більше як інтелектуальну конструкцію, ніж як географічну реальність.

Одне із питань, які порушив Когак, – чи Центральна Европа буде за десять літ ще існувати – тоді, в 1990 році, було доленосним. Воно свідчить про почуття непевности, розгублености, а то й про існування певної дози фаталізму серед еліти Центрально-Східньої Европи.

На підсвідомості народів цього простору лежить тавро їхньої сучасної історії, зокрема XX століття. Їхню долю постійно вирішували без них, – конференціями у Версалі (1919), в Мюнхені (1938), в Ялті (1945); Совєтською Радою Спільної Економічної Допомоги (1949–1991). Московською Організацією Варшавського Договору (1955–1991). Тож не диво, що після розпаду Східнього бльоку професор Когак хотів би мати надію на постання хоч би тимчасово, але виразно зідентифікованої Центральної Европи, із своєю власною візією, яка змогла б сама полагодити свої земні потреби, перебудувавши свою економіку на взірець Австрії і Німеччини.

Так, отже, центральним Центральної Европи, згідно із чехом Когаком, десять літ тому мала бути власна візія вартостей західнього ідеалізму, як частини Західньої Европи. В 1999 році президент Чехії Вацлав Гавел ці вартості конкретизує, усучаснює, надає їм атлантичного значення: Натівський альянс має служити „респектуванню людських прав, верховенству прав і законів, демократії у всіх проявах суспільно-державницького життя, свободі слова, ринковій економіці... культури і цивілізації" (Vaclav Havel, NATO Review, 50 Anniversary of NATO, 1949–1999, Commemorative Edition, стор. 25). Згідно із Андрю Вілсоном, концепція „Східньої Европи" є під сучасну пору непопулярною, оскільки вона символізує сферу російських впливів. Mitteleuropa чи Zwischeneuropa – це, історично говорячи, віддзеркалення наставлення Німеччини до країн на захід від Росії. А якщо йдеться про місце України в Центральній Европі, то на підставі багатьох історичних прецедентів їй цього не можна заперечити. Щонайменше, навіть з культурно-політичної точки зору Україна є „Східньою межею Заходу". Альбрехт Пенк в 1946 році вважав, що Україна була середньо-европейською по ріку Дніпро. Навіть комуніст Борис Олійник після 1994 року заявив, що „це неправда, що ми повертаємося назад до Европи... Ми завжди були частиною Европи". Потвердженням цього може послужити підписання між Україною і НАТО в червні 1997 року Чартеру про особливе партнерство.

Західній цивілізації, до якої належить й Україна, щоб забезпечити демократичні вартості, належить постійно плекати, поширювати і обороняти їх.

Вільна Україна не лише стає стабілізатором Европи, але й важливою ланочкою між Европою та Трансатлантійським і Центрально-азійським просторами. В цьому сенсі Україна за десять літ незалежности зайняла своє історією призначене місце в „Центральній Европі", а тому й у Трансатлантійській спільноті, що для нас, українців, і для Центральної Европи стало центральним. З'єднані зі Заходом і ми, українці, будемо жити нормально!

Яку Церкву зустріне...

(Закінчення зі стор. 7)

встановити нові епархії і ще інші митрополії – згідно з кан. 85 і 152 Кодексу Канонів Східніх Церков, і то не лише роздрібнюючи вже існуючі в Галичині, але відновити давніше завмерлі та засновувати зовсім нові, відповідно до потреби. Рівночасно з зовнішньою розбудовою Церкви треба скріплювати внутрішню структуру церковних одиниць, „не як статистичну дійсність, але як динамічну дійсність ... скеровану на діяння", як правильно висловився Кир Любомир Гузар у своїй доповіді на Синоді 1999 року.

У цій синодальній доповіді звернув він головну увагу на ролю Глави Церкви, разом з його курією і канцелярією, та на синоди єпископів, констатуючи „їх малу продуктивність – не так кількісно, як якісно". Ще більше застереження можна мати до собору, який, згідно з кан. 140 Східнього Кодексу, має допомагати „у полагодженні справ більшої ваги... а також церковної дисципліни".

На ділі дотеперішні дві „сесії собору", 1996 і 1998 року, звелися до конференцій на пасторальні теми: „Нова євангелізація" і „Роль мирян в УГКЦ". Теж третя „сесія Собору", відкладена до 2002 року, плянується як конференція під гаслом „Ісус Христос – джерело духовного відродження". Справжній собор досі не відбувся. Ще є багато інших важливих справ, які треба буде поступово роками розв'язувати в часі розбудови Київської Вселенської Церкви. Цілий ряд таких проблем накреслив автор цього артикулу в своїх „Пропозиціях на Собор 1996 року". Закінчив він їх такою заміткою: „Ціллю цих пропозицій... є накреслити плян розвитку Церкви на довший період часу. Без далекосяглих плянів провід Церкви буде обмежений до розв'язування виключно сірих буденних питань. Тим часом цей переломовий історичний час, який дає, може, неповторну нагоду відродити Київський центр християнства Східньої Европи, вимагає сміливих рішень, з перспективою у далеку майбутність".

Кожна перспектива намічається першим кроком в тому чи в іншому напрямі. Годиться, щоб цей перший крок зробити в правильному напрямі в часі першої в історії Церкви візити в Україну Верховного Римського архиєрея. Яку Церкву зустріне Папа в Україні, такою вона буде розвиватися у майбутньому.

Епохальна перша візита Вселенського Римського архиєрея на терен старовинного Київського християнства вимагає, щоб він зустрів там Київську Вселенську Церкву і щоб його вітала ієрархія Київської Вселенської Церкви з цілого світу, очолена своїм Главою, кардиналом, у столичному городі Києві, на першій папській Літургії у східньому Київському обряді. Це буде той правильний перший крок у далекозору розбудову Київської Церкви.

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Травень 2001 р., ч. 9.

Чи буде пам'ятник Сталінові у Севастополі?

Майже у всіх містах східніх областей України, на центральних площах, стоять пам'ятники В. Ленінові. Під час нашої минулорічної туристичної подорожі місцеві провідники завжди зупинялися з групою на таких площах. Ми питали у них і в місцевих людей, чому не скинуть пам'ятник Леніна? Відповідь була коротка: він є історичною постаттю.

В Севастополі, на площі напроти церкви, також стоїть пам'ятник В. Ленінові. Наша група зупинилася біля цієї церкви. Провідник розповідав англійською мовою про церкву, в якій поховані російські адмірали. Вона належить тепер Московському Патріярхатові. Я підійшов до людей, які чекали на автобус й пильно прислухалися до розповіді провідника. Запитую українською мовою, чи особа на пам'ятнику не була часом місцевим парафіяніном, що церкви не розібрали за радянських часів? Кажуть, що не була, а церкву не розібрали тому, що там поховані відомі люди. В Севастополі та інших містах я розпитував, чому ж ніде немає пам'ятників Сталіну, теж історичній особі. Люди не відповідали, лише дехто пояснював, що пам'ятників Сталінові не ставили. Хоча старші віком казали, що за життя тирана пам'ятників йому було повно.

Недавно отримав з України газету „Дзвін Севастополя" за січень-лютий 2001 року, в якій поміщено пересторогу голови Товариства „Просвіта" ім. Тараса Шевченка в Севастополі Миколи Гука про те, що тут хочуть поставити пам'ятник Сталінові. Він пише: „Комуношовіністи Севастополя мають намір відбудувати у місті пам'ятник Сталінові. Саме з цією пропозицією до міської ради звернулися комуністи первинного осередку „Ветеран", Рада ветеранів авіяція Чорноморської Фльоти, територіяльна організація Союзу совєцьких офіцерів та 477 забамбулених севастопольців. Утворено комітет, який має збирати підписи на підтримку цієї ідеї.

Коментар до цього блюзнірства може бути тільки один: прибічники злочинної комуністичної ідеології хочуть поставити монумент найбільшому злочинцю всіх часів і народів, і тим самим вигородити себе і ще раз поглумитися над мільйонними жертвами трьох голодоморів, бeперервних інквізицій сталінського режиму над людьми і цілими народами.

О. Коновал

Про пам'ятник С. Петлюрі у Києві

В журналі „Політика і час" (ч. 96), органі Міністерства збройних сил України, який виходить щомісяця українською, а щоквартально – англійською мовами, є стаття Михайла Швагуляка „Час надій, ілюзій та розчарувань", в якій описуються взаємини між Україною та Німеччиною від Київської Руси до найновіших часів. В ній згадуються багато визначних осіб, але повністю промовчано з періоду Української Народної Республіки Симона Петлюру. Виглядає, що є „землячки", яким дуже муляє те, що С. Петлюра був прагматиком-практиком у своїх діях та відразу впізнав велику загрозу російського імперіялізму для України і енерґійно боровся проти російської аґресії, як червоної, так і білої. Пізніше Іван Багряний чітко заявив: „Російський імперіялізм незмінний в своїй основі, а лише змінний у своїх формах".

Значення Симона Петлюри в боротьбі за українську державу є величезне. Тому настав час спорудження монументу Симона Петлюри в Києві.

Валентин Стадніченко,
Німеччина

Від Жолдаків – до Сиракюзів

Світлій пам'яті проф. Я. Гурського

Св. п. д-р Я. Гурський

Від села Жолдаків на Сумщині до міста Сиракюзи в штаті Нью-Йорк – такий життєвий шлях судилося пройти вченому-славістові, колишньому професорові Сиракюзького університету д-рові Якову Гурському. Народився він у родині козака Пантелеймона Гурського на Конотопщині 4 листопада 1923 року. Воєнне лихоліття назавжди відірвало його від рідної землі. Примусова праця в Німеччині, табори для переміщених осіб, переховування від сталінських „репатріяторів" – все це довелося перейти молодому вчителеві. Після закінчення війни потяг до знань приводить Я. Гурського до УВУ у Мюнхені, де наш земляк у 1946–49 роках студіює славістику і одержує ступінь бакалавра, а згодом – магістра. На той час в УВУ викладали такі світочі української академічної науки, як Дмитро Дорошенко, Леонід Білецький, Володимир Січинський, Дмитро Чижевський, Юрій Шевельов та інші. Яків Панталеймонович двічі здобув науковий ступінь магістра славістики – в УВУ (1950) і в Пенсильванському університеті (1953), уже переїхавши до США.

Педагогічна діяльність проф. Гурського тривала у Дікінсон-коледжі (штат Пенсильванія), Пенсильванському університеті, а найтісніше була пов'язана з Сиракюзьким університетом, де він працював протягом 33 років, аж до виходу на пенсію у 1989 році. Він викладав українську і російську філологію, слов'янські культури, порівняльну лінґвістику, болгарську й македонські мови, історію слов'янських мов. Д-р Я. Гурський очолював відділ славістики Сиракюзького університету. Яків Гурський виховав цілу плеяду маґістрів та докторів філології, серед яких – Ірина Букса, Андрій Горняткевич, Тетяна Гурська, Борис Ґудзяк і багато інших.

У своїй педагогічній і науковій діяльності професор Я. Гурський особливу увагу приділяв українській мові. Завдяки йому вона викладається у Сиракюзькому університеті з кінця 60-их років – як на нижчому (студентському) так і на вищому (аспірантському) рівнях. Ці курси закінчили понад 300 студентів. Крім того, кожного літа протягом 1974–87 років він викладав на курсах українознавства в Гарвардському університеті, в УВУ у Мюнхені, а в 1991–93 роках – у Міжнародній школі україністики НАН України у Києві. Д-р Я. Гурський був редактором англомовної „Енциклопедії України", яка вийшла у видавництві Торонтського університету під загальною редакцією доктора Д. Струка. Заслугою нашого земляка перед славістикою є укладений, але, на жаль, так і не надрукований перший в історії „Македонсько-український словник". У НТШ в Нью-Йорку д-р Я. Гурський очолював мовознавчу секцію, а в УВАН обіймав посаду віце-президента. Останнього дня зими 1995 року Я. Гурський відійшов у вічність. Його ім'я носять стипендії в Сиракюзькому та Сумському педагогічному університетах. А при Українській школі-гімназії в м. Симферополі створене і активно діє науково-творче товариство ім. Я. Гурського.

Олександер Капітоненко
м. Симферопіль

У Харкові має бути вулиця І. Багряного

Представники Фонду культури, Спілки письменників, Товариства краєзнавців, Товариства ім. Т. Шевченка, Фонду Гната Хоткевича, Харківського літературного музею, Бібліотеки ім. В. Короленка та Фундації ім. І. Багряного (представник Вадим Усань) у Харкові звернулися з листом-проханням до голови міста Михайла Пилипчука, щоб на 10-річчя незалежности України і з нагоди 95-ої річниці з дня народження І. Багряного, який деякий час жив і був ув'язнений в Харкові, перейменувати вулицю Іванова на вулицю Івана Багряного.

Ол. К.

Фундація допомагає Україні

Фундація ім. І. Багряного, допомагає пресі в Україні, зокрема журналам „Джерело", „Бористен", „Літературна Україна", видавництву „Смолоскип" (зокрема на видання другого тому спогадів В. Гришка „Карби часу", на перевидання „Розстріляного відродження" Ю. Дивнича та книги „Листування І. Багряного"). Сотні пакунків з книжками, річниками періодичних видань вислано до наукових установ, бібліотек, музеїв, університетів в Полтаву, Запоріжжя, Львів, Миколаїв, Одесу та інші міста. На перевидання хрестоматії творів Ів. Багряного „Вірю!" для шкіл України Фундація вислала 5 тисяч долярів.

Пожертви на Фундацію ім. І. Багряного

2,000 канад. дол. – Оселя ОДУМ-у „Україна" в Лондоні, Канада (пожертва на перевидання хрестоматії Ів. Багряного „Вірю!" в Україні),
1,000 австрал. дол – Іван Бринза;
200 дол. – Володимир Григоренко в пам'ять батька Василя, активного громадсько-політичного діяча;
100 дол. – Василь Кревсун та Славко Линн;
75 дол. – Іван Осійчук;
50 дол. – Галина Крусь в пам'ять сестри Лисавети Галаки;
25 дол. – Віктор Андре, Лаврин Черко, Олександер і Василь Коновал;
20 дол. – Олена Булгак;
10 дол. – Олексій Скібіцький.
100 анг. фунтів – Іван Шкіренко;

Управа Фундації щиро дякує усім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами! Фундація звільнена від податків у США. Ми вдячні всім тим, що стали членом Фундації й прислали 25 дол. на членські внески. Закликаємо інших стати членами Фундації.

У Фундації можна придбати всі видання Фундації, що вийшли тут чи в Україні.

Управа Фундації

Дописи, листи і пропозиції до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, IL
60005 USA
Сторінку редагує Олексій Коновал

УКРАЇНА І СВІТ

„Постійно працюй, сину, щоб допомогти Україні"

Це слова Варвари Ющенко, 82-літньої матері Віктора Ющенка, яка живе на Сумщині. Щоразу, коли приїжджає син з невісткою Катериною і дітьми, вона йому нагадує ці слова. Відвідують вони матір частенько – це справжній відпочинок для усіх після київської метушні, довгих годин праці та не завжди приємних подій.

Першого квітня цього року я брала участь в IV з'їзді Союзу Українок України в Києві. В залі засідань біля мене сіла вродлива русявка. Це була Катерина Чумаченко-Ющенко, дружина тодішнього прем'єр-міністра України. Зав'язалася між нами цікава розмова, і я була запрошена в гості до подружжя Ющенків.

Була четверта година по полудні, коли я під'їхала під будинок, де живуть Ющенки. В просторій вітальні чекала усміхнена Катруся. Прошу її розповісти дещо про себе. Вона ніжно пригорнула старшу доню – Софійку, а мені простягла ранішню російськомовну газету, де великими літерами було написано, що дружина українського прем'єр-міністра – американка, виїхала з дітьми до США. Де ще діються подібні речі, чому за брехню не відповідають винні? – подумала я.

– Ми звикли до таких історій, – усміхається Катерина. – Народилася я в 1961 році в українській родині у Сполучених Штатах Америки. Мати моя з Київщини, батько з Луганщини. В часі війни були вивезені на каторжні роботи в Німеччину. В 1975 році, разом з матір'ю, ми вперше поїхали в Україну. Незважаючи на нахабне стеження за нами совєтських спецслуж, Україна зробила на мене величезне враження. Київ причарував мене своєю красою, і це мало вплив на мою подальшу долю. Навчання почала на дипломатичному факультеті Джорджтавнського університету у Вашінґтоні, відтак перейшла на міжнародні економічні взаємини. В Чикаґо отримала ступінь магістра міжнародних фінансів. Я виростала в атмосфері родинної любові та патріотизму, в якій наша Церква, обряди, пісня і роздуми про долю України були невід'ємним елементом життя. Працювала я в різних фондах, які допомагали взаєминам між США і Україною. В одній із делеґацій я познайомилася з Віктором Ющенком, який в той час був головою правління Національного банку. Наше знайомство, почуття симпатії з часом переросло в любов. Ми вирішили одружитися.

Я була захоплена відвертістю моєї співбесідниці. Коли вона пішла до спальні за своєю другою, недавно народженою донею – Христинкою, я тим часом оглядала картини українських клясиків: Пимоненка, Васильківського, Кричевського, що рясно красувалися на стінах.

– А це моя улюблена, її намалював Віктор, – зауважила Катерина.

В цей час появився і сам автор картини. Він прийшов з праці скоріше, простуджений, з болем голови. Зізнався, що для нього найкращі ліки, це відпочити в хаті з малятами, дружиною, з пензлем і полотном до малювання. Знайомі роблять йому компліменти щодо вродженого аристократизму: „А я і є такий, бо належу до старовинного козацького роду".

Справді, з архівів довідуємося, що Віктор Ющенко є прямим нащадком родича останнього кошового отамана Запорізької Січі. Збереглося листування Петра Калнишевського, котрий родом з села Пустовійтівка, з близьким родичем Нечипором Ющенком, козацьким старшиною із сусіднього села Хорушівки, де народився й Віктор Ющенко. Заслуга Петра Калнишевського в тому, що він створював економічну базу Запоріжжя, щоб не залежати від Російської імперії. Минули століття, – й Віктор Ющенко старався йти слідами свого славного предка.

Я спостерігала, з якою лагідністю і увагою звертається він до дітей і діти до нього.

– Іноді мені хочеться бути ортодоксальним батьком, але я більше ліберал, – каже Віктор. – Часто стаю з дітьми на одну площину. Понад усе хотілося б бачити у них любов до праці. Це запам'яталося мені з дитинства. Праця дає відчуття єднання з сім'єю, дисциплінує. Діти повинні бути виховані патріотично, це дає почуття самодостатности і незалежности. Найкраще для мене поїхати у Крим або в Карпати з усією родиною. Україна – одна з небагатьох країн, де збереглися живі сторінки історії, до яких можна доторкнутися: Херсонес, Хортиця, Хотин. Я сам їх люблю і хочу, щоб мої діти це запам'ятали. Моєю мрією є попрацювати колись разом з сином на відродженні якогось храму, на розкопках, або підняти якийсь історичний човен з Дніпра. Дуже хочеться, щоб це збулося.

– Віктор – дуже турботливий батько – додає Катерина. – Він просто до нестями любить своїх дітей. Софія обожнює свого татка і йде не спати до тих пір, доки він не повернеться з праці, а це часто буває дуже пізно. Вона тільки йому дозволяє одягти піжаму, і дуже любить слухати казки, які татусь розповідає їй на ніч. Для малої ще Христинки і для майже дорослого Андрія він також знаходить час, і за кожним визнає право на самостійну думку, у кожному вбачає особистість. Атмосфера любови, взаєморозуміння – це запорука, що діти виростуть розвинені духовно. Для мене це найкращий дарунок долі – бачити, як росте та розвивається наша дитина. І Віктор, і я народилися і виросли у традиційних українських родинах. Для мого роду дотримування цих традицій та збереження сімейного вогнища є особливо важливим, оскільки там, за океаном, ми жили в іншому оточенні, з іншими духовними цінностями. Уважаю, що мені пощастило, я мала нагоду взяти найкраще з обох суспільних систем. Щастя – це щире спілкування, коли ви з радістю ділитися своїми успіхами з рідними і разом сумуєте у скрутні часи. Саме за такими принципами ми з Віктором намагаємося будувати наше сімейне щастя і виховання дітей.

Наталія Даниленко і Віктор Ющенко

Я зрозуміла, що Віктор захоплюється старовинними знахідками. На заглиблених в стіну поличках розставлені старовинні речі: глечики, миски, стріли, різьблині хрести і підсвічники. Він зі зворушенням розповідає про кожну річ. По другій стороні вітальні на стіні – килим з грізним обличчям Богдана Хмельницького, збірка козацьких рушниць і шабель. Розповідаючи про це все, Віктор зауважив, що він десь чув, що хтось цікавиться місцем поховання матері Івана Мазепи, Марії-Магдалини.

– Та це ж я, – відповідаю.

І відразу появилися на столі книжки, все, що стосується Гетьмана і його родини. Ми палко дискутували. Про місце поховання Марії-Магдалини є різні здогади. Науковці державного університету „Києво-Могилянська академія" і члени історичного факультету Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка працюють над розгадкою цього питання.

Господар почав розповідати про свої пляни.

– Відбудувати Батурин – це одна з моїх мрій. Коли цар Петро довідався про наміри гетьмана Мазепи об'єднатися зі шведським королем Карлом XII, ще в 1708 році наказав Меншикову вирізати всю людність Батурина – мабуть, 15 тисяч разом з дітьми і старшими людьми. Цього літа повинні початися розкопки на території колишнього Батурина. Має бути відбудована гетьманська палата і поруч – палата Розумовського, яка ще в доволі доброму стані. Жертвам Батурина насипимо спільні могили. Знайшли жіночий кістяк, без голови, а в обіймах жінки – дитячий, якого вершок чашки відсічений. На грудях у жінки знайшли керамічну іконку. Подібні іконки будуть скопійовані тисячами, щоб пом'янути кожного з помордованих, вони ж будуть вмуровані у вхідну браму пам'ятника.

Після цієї розповіді запанувала мовчанка, навіть діти притихли.

– Катрусю, коли діти підростуть, як ви уявляєте собі своє майбутнє. Знаю, що у вас багато енергії і винахідливости, чим думаєте займатися?

– Говорячи загально про жінок, „вижити", нагодувати родину і дітей – це їхня найбільша турбота. Це головна причина, чому так мало жінок у Верховній Раді. В Україні дуже багато освічених жінок, розправити крила важко, коли будні такі тривожні. Мені особисто жити в державі, що розвивається – це унікальна можливість самореалізування. Протягом наступних 10 років будуть великі можливості, буде велика і сильна держава. В майбутньому я хотіла б займатися гуманітарною справою. Тепер співпрацюю в організації „Приятелі дітей" з Русланою Вжесневською з Канади. Ця організація заєрестрована не тільки в Канаді, але з 1998 року і в США. Руслана надзвичайно енергійна людина і здійснює колосальну працю. Тепер кожну хвилину хочу бути з дітьми і повною мірою займатися їх вихованням.

Нашим розмовам не було б кінця, але... надходила північ. Прощаючись, господиня подякувала мені, що я дещо розважила її чоловіка – дискусією про його улюблені речі.

– Наша вся надія на вас, Вікторе, я певна, що вам це відомо.

– Будуть ще великі зміни, деякі непередбачені, але Україна буде мати світле майбутнє, – відповів прем'єр.

Я попросила водія, щоб він зупинився біля Михайлівського собору. Ми мовчки підійшли до брами святині. Кияни, як і ми, мовчки гуляли.

Було спокійно і величнo. Так буває тільки перед бурею...

Розмову вела
Наталія Даниленко

„Козачата“ в Посольстві України

„Козачата“ в Посольстві України

ВАШІНҐТОН. – Поважна і немолода вже жінка ледве стримувала непрохану сльозу: „Боже, невже та сама “Подоляночка“? Скільки ж років минуло з того часу? Здається, цілу вічність не чула цієї пісні!“.

„Устань, устань, подоляночко“... – з далекого дитинства виринали милі спогади про перші весняні хороводи. А зі сцени щиро і невимушено лунали українські пісні, ліричні і зворушливі вірші у виконанні дитячого гурту „Козачата“, який організовано при українській школі Посольства України в США.

Незважаючи на недовгий час праці і проб, юні артисти (а їхній вік від 4 до 15 років) вже не раз влаштовували імпрези – як для самих українських дипломатів, так і для своїх численних шанувальників з української громади Вашінґтону та його околиць. З великим успіхом відбулася Різдвяна вистава з колядою та щедрівками, традиційною „козою“, засіванням, навіть з інсценізацією відомих українських казок.

А до Шевченківського свята діти підготували урочисту патріотичну програму з декламуванням полум'яних рядків нашого Тараса, які й сьогодні не втратили свого ліричного, романтичного і пророчого змісту. Школярі читали поезії Шевченка так надхненно і щиро, ніби самі хотіли, щоб Україна якнайшвидше стала такою, якою мріяв її побачити великий Кобзар.

Напередодні Великодня діти дізналися більше про великодні звичаї та обряди, про символіку візерунків і кольорів на писанках, про різні способи їх виготовлення. Незабутньою подією для дітей стало особисте розмальовування писанок. Завдяки Лесі Мандзьо з Клівленду (Огайо), яка люб'язно погодилася навчити цьому мистецтву.

– Я розмалювала писанки для мами, тата і для молодшої сестрички, якій щойно виповнилося 5 місяців, - розповідає 8-річна Світлана Нечипоренко. - Навчилася навіть видувати яйце, щоб зробити гарну писанку.

Та й інші діти з великою цікавістю доторкнулися до давніх, але не забутих традицій українського писанкарства. Розмальовуючи великодні писанки, діти співали:

Розкажи нам, писанко, розкажи,
Гарні візеруночки покажи
Розмалюєм писанку ми, як слід,
Щоб не переводився наш славний рід.

„Прилинь, прилинь, чаронько, весно красная“, - ніжно виводили юні співачки, закликаючи весну, святкуючи гаївки.

Багато знань, умінь, любови до дітей вкладають у своїх вихованців викладачки української школи Неля Поспішна та Люба Корсунська. Своїм щирим і теплим ставленням вони відшукали стежку до дитячих сердець. Всі юні артисти успішно навчаються вдень в американській школі. А після неї ходять до української. Школа стає все більш популярною серед українських родин, які з різних причин опинилися на недовгий термін у Вашінґтоні чи прилеглих містах. Адже багатьом повертатися до України, і щоб не забувати мову, літературу, історію, математику, вони готові приводити своїх дітей до посольської школи.

Аріадна Войтко,
Посольство України у США

М. Савків...

(Закінчення зі стор. 5)

цілому світу. Зараз різні штати проводять так званий „Genocide Awareness Week“. Під час того тижня в школах вчать про єврейський Голокост, про трагедію в Камбоджі, про геноцид у Вірменії, але, на жаль, нічого не говорять про український голодомор-геноцид. Сьогодні, коли Україна є незалежною державою, ми можемо надати дуже багато матеріялів про Великий голод. Західні вчені також мають про це дуже багато інформації. Майже 20 років тому була створена комісія при американському Конґресі, і вона зробила офіційний висновок, що це дійсно був геноцид супроти українського народу. Цю інформацію ми маємо донести до американського суспільства. Світова спільнота мусить докладно знати про цей страшний період в українській історії.

Також УККА вже давно займається шкільними питаннями дітей нашої громади. Американсько-українська суботня школа при Шкільній Раді Українського Комітету Америки має свою мережу по цілій Америці. Я буду працювати зі Шкільною Радою, щоб надати їм як найбільше можливостей для плодотворної праці, вважаю, що потрібно цій справі надати більше уваги.

– Яка на даний момент є співпраця з Україною?

– Ми співпрацюємо в Україні в більшості з неурядовими організаціями або через Посольство і Генеральне консульство. Ми передавали в Україну через молодіжні організації інформацію про право голосу та його переваги.

– З якими комітетами, конґресменами, сенаторами, неурядовими організаціями ви співпрацюєте у США?

– Ми працюємо з обома американськими партіями. Вашінґтонське бюро УККА в 1997 році подало думку, щоб створити Конґресовий Український Кокус (Congressional Ukrainian Caucus). Це угруповання членів Конґресу, що сприяють взаєминам між Україною та Америкою в законотворчій та економічній галузі. За останні чотири роки ми досягли багато успіхів і в інших неурядових організаціях при Демократичній та Республіканській партіях. У Вашінґтоні є центри політичної аналізи (think tanks), з якими ми співпрацюємо, такі як CSIS, IRI, NED, IFES, Kennan Institute та інші.

– Яка структура організації на сьогоднішній день?

– Вона складається з 75 відділів по цілій Америці. Ми маємо виконавчий комітет при нашому Конюресовому комітеті та Крайову раду.

– Як УККА готується до Третього Всесвітнього форуму України? Хто буде присутній, чи УККА бере участь в його організації?

–УККА буде брати особливу участь. УККА став членом громадського комітету щодо організації форуму. Ми будемо брати участь у дискусіях під час Форуму. Ми посилаємо шість делеґатів в Україну. Основні теми, до яких ми привернемо увагу, будуть теми про виховання молоді в Україні і поза її межами, мова і тема всесвітнього українства. Українці тепер живуть в кількох десятках країн світу, де можуть закріпити свою спадщину.

Розмову вів **Володимир Ткачук**

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Танці дітей починали весну

ВІННІПЕҐ. – Вже за традицією, весну у Вінніпезі сповіщують концерти українських танцювальних шкіл. Їх декілька у місті, а серед них найбільш визначна і гамірна Школа танців Українського національного об'єднання.

Відколи леґендарний В. Авраменко посіяв любов до українського танку – понад 70 років тому – ця любов продовжує процвітати і донині у нашому місті. Черговий концерт Школи танців УНО відбувся 6 травня 2001 року у „Пентейджес Театрі". Біля 1000 присутніх насолоджувались виступом 200 артистів, поміж ними були і 5–6-літні козаки, які успішно підстрибували у присядах. У концерті також виступив славний у Канаді ансамбль „Русалка", який, підготовлений київським хореографом Валерієм Бебелієм, довів, що вже готовий до світового турне – прославляти український танок.

Організатори присвятили концерт пам'яті Володимира Климкова, пристрасного любителя і популяризатора української пісні, співзасновника і довголітнього диригента хору ім. Олександра Кошиця. Треба додати, осінню 2000 року (перед його смертю) англійський щоденник „Вінніпеґ Сан" найменував його „суперманітобаном" (один з десятьох найвизначніших жителів минулого століття.

В закінченні концерту заступник УНО і довголітній радник міста Вінніпеґу Григорій Лазаренко подякував артистам, понад 20 учителям-інструкторам. Найбільша подяка разом із пишною китицею квітів припала Діяні Ґрабінській, яка уже 38 років є директором Школи танців УНО, з якої вийшло уже кілька тисяч студентів-танцюристів. До подяки Діяні і її прекрасній молоді, як учасник, словами короткого спогаду приєднуюсь.

Мґр. Йосип Демко

І камінь оживає у мистця...

САН-ФРАНЦІСКО. – Монументальність, що лине до неба... Дівоча тендітність – і тепла зрілість родинного вогнища... Одвічність буття – і нескінченність миті, що непомітно переходить в завтра, післязавтра, у прийдешній рік, у майбутне століття... Переді мною - каталог виставки скульптур киянина Олексія Владімірова, що відбулася у Сан-Франциско.

Олексій народився у 1957 році, закінчив Київський художній інститут, з 1984 року в Україні відбулося три його персональні виставки. Скульптури митця прикрашають рідний Київ: на Андріївському узвозі „оселилися" його „Майстер і Маргарита" за твором М. Булгакова, у Володимирському парку – „Торжество життя". Його твори виставлялися в Японії, Швайцарії, Німеччині. І ось – дебют у США.

На виставці були показані скульптури мистця: „Маленька купальниця", яка виринає з-під гранітної брили, „Жіночий портрет", зачарований власною досконалістю, „День прощення" – останні обійми двох літніх людей...

Усі проблеми стають другорядними перед чарівною силою мистецтва, яке, звісно, не лише для обраних, якщо перед тобою - творіння справжнього митця.

Надія Банчик

Хрестоматія, потрібна в Україні

На кошти українських патріотів зі США в Україні побачило світ друге видання „Українського слова" – чотиритомного навчального посібника для середньої і вищої школи. Це універсальна хрестоматія, що містить як тексти провідних українських письменників діяспори і України, так і літературознавчі та літературно-критичні праці про них.

Перше видання в 1995 році тепло привітали Олесь Гончар, Валерій Шевчук, тисячі освітян держави. Відразу після виходу в 1995 році заключного тому „Українського слова" була розпочата робота над створенням нової хрестоматії – „Золоте слово", яка повернула б українській школі літературні пам'ятки часів Київської Русі.

Видання пам'яток літератури Київської Русі має не лише освітнє, культурно-літературне значення, а й значення ідеологічне, політичне, державотворче. Ця справа не терпить зволікання, бо там, де не працюємо ми, там працюють проти нас, тим більше, що російська книжка втричі дешевша за українську і, безперешкодно проникаючи в Україну, повністю заміняє її.

Видання (два томи по 800 сторінок) готові до друку й могли б побачити світ через кілька місяців при фінансовому забезпеченні. Освітяни України звертаються за допомогою у вирішенні цієї важливої справи. Йдеться про книгу, якої в Україні ще не було.

Василь Яременко,
професор Київського університету

Екзекутива Координаційного Комітету Допомоги Україні на своєму засіданні схвалила цей проєкт і звертається до всіх українських організацій і окремих людей зі закликом фінансово підтримати видання хрестоматії „Золоте Слово". Ваші пожертви просимо висилати на адресу: Coordinating Committee to Aid Ukraine, 66 Susan Drive, Chatham, NJ 07928. Списки жертводавців будуть своєчасно поміщені у пресі.

Екзекутива ККДУ

Україна – у Венеціянському Бієнале

Україна вперше бере участь у Венеціянському Бієнале – традиційній мистецькій виставці, яка відбувається кожні два роки. Інавґурація Українського проєкту у Венеції відбулася 6 червня, а відкриття 49 Бієнале - 9 червня.

Український проєкт Бієнале має мотто „Інтервали-11" і він є складовою частиною артпрограми „Інтервали", над якою автори Валентин Раєвський (куратор), Арсен Савадов, Олег Тістол, Ольга Мелентій, Юрій Соломко, Сергій Панич працювали протягом 1999-2000 років.

Наш проєкт на Бієнале є своєрідним маніфестом постчорнобильської доби, емоційним коментарем нашого перехідного часу. Цей коментар створили київські художники різних стильових уподобань і смаків, зійшовшись у Новому Творчому Об'єднанні.

Серед постмодерних маніфестацій постчорнобильської ери які зінтеґровані в проєкті „Інтервали-11" – інсталяції В. Раєвського „Сховище для Бога" і „Блятоптер", з циклу „Превентивні заходи". Савадов маніфестує акцію „Deepinsidser" і „Жінки з Воронцовського палацу". Тістол гостро реаґує на глобальні тріщини епохи: „Чечня", „Африка", „Індія", „Тібет". Соломко вибудовує власні емоційно-ритмічні конструкції вісталяції „Тілесна географія". Ольга Мелентій зводить власні рахунки з ідеями постмодернізму, приводить нові арґументи на згадку про українську „нову хвилю" 80-90-их років. Це – її кінетичні моделі „Малевич – аеро" і скляне „Крісло" того, що стає світовим часом. Панич драматизує інсталяцію „Листами з фронту"... Усе разом становить розвиток єдиної велетенської ідеї, що стала своєрідним маніфестом, середовищем для формування нового вектора на Бієнале.

Результатом численних творів виявився велетенський об'єкт: інсталяція у вигляді військового намету, що одночасно репрезентує сучасне українське мистецтво і є павільйоном для нього. Він передає складні сприйняття й переживання авторами тих суперечностей межі тисячоліть, свідками яких ми є. Він відбиває складні настрої і думки.

„Інтервал-11" означає таке місце артбуття, яке спроєктували на початку XX століття наші українські творці Великого Духу Малевич, Екстер, Богомазов, Архипенко і яке на межі тисячоліть з новими просторовочасовими акцентами виструнчили автори згаданого проєкту.

Олександр Федорук,
комісар України на Бієнале
у Венеції, професор, доктор
мистецтвознавства, дійсний член
Академії Мистецтв України

Головна учительська бібліотека

У Києві триває розбудова недавно заснованої Державної науково-педагогічної бібліотеки. Д-р Степан Олійник та проф. Тарас Гунчак є членами Дорадчої ради при цій бібліотеці. Вони передали три комп'ютери, багато наукових книжок до фонду бібліотеки.

Цінність бібліотеки ще в тому, що вона координує спеціялізовані бібліотеки у всіх реґіонах України. Інформаційний ресурс Державної науково-педагогічної бібліотеки (ДНПБ) України зформувався злиттям фондів наукової бібліотеки Інституту педагогіки АПН України та Центральної бібліотеки Міністерства освіти .

На початок нинішнього року у бібліотеці було півмільйона книжок. Бібліотеку внесено до переліку установ, які мають одержувати усі необхідні видання, але досі цей документ не затверджений Кабінетом Міністрів. У 2000 році бібліотека не фінансувалася з бюджету. Отже, не було й повного комплектування.

За даними Книжкової палати України, минулого року було видано близько 2,000 книжок з педагогіки, але до ДНПБ надійшла лише кожна третя книга. Проте завдяки активній діяльності працівників близько 4,000 примірників вітчизняної літератури надіслали освітянські заклади, інститути АПН, видавництва, українська діяспора, читачі-освітяни, фонд „Сейбр-Світло" та інші установи.

Близько тисячі примірників кращої світової літератури англійською мовою подарувала бібліотеці Британська Рада в Україні. Бібліотека набуває всеукраїнського характеру.

За минулий рік було виконано близько 6 тисяч бібліографічних довідок та надано близько 4 тисячі індивідуальних консультацій. Підвищення кваліфікації вчителів України, ознайомлення їх з досягненнями в педагогічній науці – один з важливих напрямів діяльності ДНПБ.

Цій меті служать педагогічні ради, які проводить бібліотека на базі свого читального залу. Ми розробили програму комп'ютеризації, за якою на першому етапі потрібно встановити в бібліотеці 13 комп'ютерів для технічного та програмного забезпечення.

Нині відкрито Web-сторінку на сайті АПН України. ДПБ здійснює науково-методичну та координаційну роботу серед освітянських бібліотек України.

Тепер в системі Міністерства освіти і науки України функціонує близько 22 тис. бібліотек (усього в Україні – 45 тис. бібліотек). Але до цього часу книгозбірні, що обслуговують освітянську галузь, не було оформлено в мережу.

Із заснуванням ДНПБ з'явилася можливість об'єднати їх у єдину структуру, головним завданням якої є науково-інформаційне та документальне забезпечення освітянської галузі України.

Павла Рогова,
директор Державної науково-
педагогічної бібліотеки України

Патріярх українських театрознавців зустрічає своє 90-ліття

Проф. Валеріян Ревуцький

Можна сміливо стверджувати, що сьогодні по обидва боки океану, коли треба назвати найбільшого сучасного знавця українського театру звучить прізвище Валеріяна Ревуцького.

Ще 10 років тому може не всі театрознавці в Україні чули про його праці і про нього самого. Але тепер, коли вже стільки книжок перемандрувало через океан, або й були там видані, постать В. Ревуцького стала відомою і в Україні. Він – автор книжок „П'ять великих акторів української сцени“ (1955); „Нескорені Березільці“ (1985, про Йосипа Гірняка та Олімпію Добровольську); „В орбіті світового театру“ (1995, про Володимира Блавацького); „Життя і сцена“ (про Віру Левицьку), редактор збірника „Лесь Курбас у театральній діяльності, в оцінках сучасників“ (1989) та співредактор праці Юрія Шерегія „Нарис історії українських театрів Закарпатської України“ (1993), автор численних статтей і гасел (понад 400) до Енциклопедії Українознавства та статтей до різних журналів і радіопрограм.

За ці праці у 1995 році йому присуджено державну нагороду України в галузі театру – премію ім. Івана Котляревського. Проф. В. Ревуцький – знавець як українського театру в Україні і на Заході, так і світового театру.

Народився Валеріян Ревуцький 14 червня 1911 року у Іржавці (колись Полтавської области, сьогодні – Чернігівської), в родині, яка походила з козацьких старшин і священства – Стороженків, Каневських, Овсієвських, Сагардів, Уралових.

Цей рід дав багатьох діячів, зокрема Дмитра Ревуцького (Валеріянового батька), фольклориста та музикознавця, і його брата, композитора Левка (Валеріянового дядька). Рідня Дмитра Ревуцького дружила з відомими діячами української культури і це давало змогу молодому Валеріянові вчитися від них. Це були родини Тобілевичів, Максим Рильський, Климент Квітка, Олекса Синявський, Олена Курило, Дмитро Яворницький, Ярема Айзеншток, Олекса Кисіль.

Валеріян Ревуцький почав навчання у гімназії в Прилуках, а пізніше перейшов до київської гімназії, де директором був Володимир Дурдуківський. Ці школи дали молодій людині основи знань й любов до української тематики та громадського виховання. Це були ще часи, коли в провідній київській гімназії учні розмовляли між собою українською мовою.

Спочатку Ревуцький був зацікавлений у технічних науках і 1929 року поступив у Київський політехнічний інститут, на відділення будівництва шляхів. В інституті В. Ревуцький помітив, що влада утискає викладачів, які викладали українською мовою, навіть якщо це були жиди.

В. Ревуцький закінчив інститут 1934 року і дістав призначення на Далекий Схід, але звідти був швидко видалений, бо мав рідних у Чехії і Польщі. Він повертається до Києва і вирішує змінити професію.

Змолоду його вабили концерти й театральні вистави, на які він безперестанно вчащав, а сам цікавився культурним життям і його провідними постатями. Може й книжка його батька „Живе слово“ (1923) що була першим підручником з ортоепії, культури сценічного мовлення для театральних закладів, вплинула на зацікавлення сина.

Отож він вирішив студіювати театрознавство в Київському театральному інституті. Зазнавши переслідування за публічне читання „Вареників“ Глібова та „націоналізм“, він виїхав навчатися до Москви, де закінчив Театральний інститут у 1941 році. Того ж року його батьків злочинно забили у Києві.

Під час німецької окупації В. Ревуцький стає на короткий час викладачем у Київській консерваторії, а у 1943 році співзасновником театру-студії „Гроно“, де був режисером Гліб Затворницький.

Далі був шлях на Захід. Короткий побут у Львові і Станиславові, нові контакти з Митрополитом Андреєм Шептицьким, Юрієм Косачем, Йосипом Гірняком, Олімпією Добровольською, Володимиром Блавацьким, Григором Лужницьким, Іваном Німчуком, Юрієм Шерегом. Війна гнала далі. Німеччина, Італія, Англія. Нові проблеми і нові зустрічі з Павлом Зайцевим, Євгеном Онацьким, Володимиром Кубійовичем.

Після нетривалого побуту в Англії – переїзд до Канади, навчання в університеті Торонто, дисертація про драми Миколи Куліша, а опісля 16 років викладацької роботи в університеті Бритійської Колюмбії у Ванкувері, та ще трьох років в університеті Вікторії (до 1979 р.). У цих університетах він викладав російську драму, радянську літературу та радянське кіномистецтво. У Ванкувері запровадив курс української мови. Крім цього, вже десятки років бере жваву участь у славістичному науковому житті Північної Америки, є дійсним членом НТШ й УВАН.

Професор Ревуцький – це людина лагідної вдачі, великої скромности, шляхетности і пульсуючого ентузіязму. Це людина, щиро віддана своїй спеціялізації і професії, з великою посвятою до української культури. Він продовжує справу свого батька і дядька, своїх ближчих і дальших родичів, які віддавали свій труд і зрікалися особистих вигод, щоб тільки сповнити свій обов'язок.

У недавно виданій книжці спогадів В. Ревуцького „По обрію життя“ (1998) читаємо про багатьох наших культурних діячів у 1920-1930-их роках, серед яких він виростав і яких знищив комуністичний режим. З таких спогадів дуже конкретно і наявно бачимо, яких втрат зазнала Україна не тільки в галузі культури, але взагалі у провідних лавах всіх галузей життя.

Проф. Ревуцький вповні свідомий того, що оскільки доля дала йому змогу вижити, він мусить перебрати на себе обов'язок віддати свої зусилля українському театрознавству. Тому він був глибоко зворушений премією ім. Котляревського. Він пише у своїх спогадах: „Для мене це було чимось більш вагомим. Визнанням того, що мій голос з далекої Канади почув мій народ і відповідно оцінив мій творчий доробок. Свідченням того, що мені вдалося виконати свій обов'язок служити українській культурі в умовах Канади.“ Він багато віддавав і віддає своєї праці далі, зокрема тепер, коли пише статті і гасла до енциклопедії і журналів. Він мусить передати майбутньому свої унікальні знання і розуміння українського театру.

На многії літа, професоре!

Лариса Залеська-Онишкевич,
голова НТШ А

Роман, присвячений боротьбі

„Черлена“ – так називається недавно надрукована в видавництві „Нова Зоря“ в Івано-Франківську книжка-роман – автобіографічний твір Святослава Левицького. Книжка невеликого розміру в чепурній м'якій обкладинці, має 294 сторінки. Автор з яскравою психологічною і художньою майстерністю змальовує характери героїв національно-визвольних змагань на західньоукраїнських землях у 1946-1947 роках. Книга може зацікавити широке коло читачів різного віку, оскільки в ній присутні і трагедія, і палке кохання, і кумедні випадки, витівки героїв роману.

Книжка разом з поштовою пересилкою коштує 15 дол., і її можна придбати за адресою: Svyatoslav Levitskiy, 87 Dowbush Rd., Lehighton, Pa 18235. Тел. (610) 377-4464.

Книжки, надіслані до „Свободи“

50-ліття Пластової Станиці в Бафало – ювілейна книга. Упорядник пл. сен. Ярослав Пришляк. Бафало, Н.Й., 2000.

Ювілейна книжка української католицької парафії Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н.Й., 2000. Голова колеґії видання д-р Осип Мороз. З друкарні „Компютопринт“ Кліфтон, Н. Дж.

Дарія Мельникович-Рихтицька. „Поезії“. Вступне слово – д-р Володимир Погребенник. Мистецьке оформлення – Мирослав Король. З друкарні Олександра Майсюри, Дітройт, Миш.– 2000.

Олександер Панченко. „Українська Головна Визвольна Рада“. Вступне слово Мирослава Прокопа. Лохвиця, Полтавської области - 2000.

Ольга Кобилянська. „On Sunday Morning She Gathered Herbs“. Переклад з української Марії Скрипник. Вступне слово Максима Тарнавського. Видавництво Канадського інституту українських студій, Едмонтон – Торонто -2001.

Мирослав Сич. “Українська кооперація в Галичині під час Другої світової війни“. Переклад з польської Богдана Романіва. НТШ Львів – 2000.

Коледж-Семінарія св. Василія. Книжка випускників „Be Not Afraid!“ – 2001.

Михайло Гайворонський. „Служба Божа“, Б-дур на мішаний хор. Редактор Богдан Марків. Українська музична фундація – Видавництво музичних текстів. Вудбридж, Коннектикат - 2001.

„Вгору піднесім серця“. Молитвослов для вірних. Уложив о. Митрат Архипротопресвітер Володимир Волощук. Видано за благословенням Преосвященнійшого Владики Роберта М. Москаля, Єпископа епархії св. Йосафата в Пармі, Огайо. Веніс – Норт-Порт, Фльорида – 2000.

Український Історик. Журнал Українського історичного товариства, том XXXVII. Під загальною редакцією Любомира Винара. Нью-Йорк – Київ –Львів – Торонто – Париж - 2000.

Микола Климишин. „Коломийки з села Верхня“. Літературний редактор Ярослав Тучапський. Записи здійснив та коментарі приготував автор. НТШ Львів – 2000.

Нове ім'я серед оперних зірок

Заслужений артист України Степан П'ятничко.

Поява українського співака Степана П'ятничка на великих сценах Західньої Европи п'ять років тому була захоплюючим відкриттям ще одного співучого птаха із солов'їного гнізда, в якому в останні десятиріччя плекалися Вікторія Лук'янець, Володимир Гришко, Марина Ґулеґіна, Василь Ґерелло та інші. Тоді, в 1996 році, в Женеві, він зважився дебютувати перед західнім слухачем майже з найважчою з партій „Ріголетто", яка вимагає від співака відмінного володіння голосом, великої емоційної наповнености, сценічної майстерности й досвіду. І відразу взяв у полон знавців, що знають ціну рідкісному темброві, який огортає теплотою й однозначно пронизує металом.Стефан П'ятничко народився 1959 року в селі Гниловоди на Тернопіллі. У шкільному хорі став солістом. Навчався у Львові в музичному училищі імени Ф. Колесси, а потім у консерваторії імени М. Лисенка.

У 1989 році молодий співак здобув диплом і другу премію на міжнародному конкурсі „Нові імена" у Москві. У 1991 році на першому міжнародному конкурсі оперних співаків імени С. Крушельницької у Львові отримав другу премію (перша не присуджувалась). А у 1993 році став лавреатом і володарем спеціяльної нагороди на міжнародному конкурсі оперних співаків „Бельведере" у Відні. Йому присвоїли звання заслуженого артиста України.

Між поїздками до Західньої Европи була ще й Америка: Балтимор у 1997 році і Нью-Йорк у 1999-му. Після виступів у Карнеґі Гол „Нью-Йорк Таймс" назвав його голос багатим і цим висловив найважливіше.

Нинішнього року С. П'ятничко співає в Цюріху, Сан-Франціско, Києві. У наступному році – у Вашінґтоні в опері, разом з Пласідо Домінґо. Дебют Степана П'ятничка в опері Сан-Франціско відбудеться 7 червня в Дж. Верді „Аїда", де він виступатиме до 1 липня. Від 7 до 29 вересня він співатиме головню ролю в опері „Ріголетто", також в Сан-Франціско.

Надія Труш,
м. Львів

Слово про чоловічий хор „Ватра"

Нинішнього літа минає 55 років від створення чоловічого хору „Ватра" з осідком в Бреґенсі, над Боденським озером, Австрія. Мені пригадуються незабутні часи концертів у містах Швайцарії, таборах переселенців у Баварії і Австрії. Мгр. Володимир Білинський (голова), мгр. Куціль, мгр. Володимир Баран, Василь Надраґа та диригент хору проф. Лев Туркевич і його заступник Орест Євген Садовський, при співучасті хористів, створили у 1946 році цей хор. Хористів було близько 50, вони приїздили на проби і концерти, мов ті журавлі зі своїх місць замешкання. Репертуар був добірний і кольоритний. Концерти, звичайно, починалися піснями релігійної тематики, а закінчувалися бравурними та маршовими. Адміністратором хору був тривалий час інж. Батицький, а організатором концертів в містах Швайцарії – баптистський пастор Шраєр зі Швайцарії. Хор співав у переповнених залях чи катедрах. Ми співали також на курортах Давос, Сант Моріц та Люґано, Швайцарія. Коли проф. Л. Туркевич та багато хористів виїхали за океан, до Канади, хор ще якийсь час продовжував концертувати в Швайцарії, вже під диригентурою Ореста Е. Садовського, який згодом тим хором диригував, і на концертах в Канаді. Але нові умови життя зробили неможливою дальшу діяльність хору. На жаль, багато хористів вже відійшли у засвіти. Нехай ці кілька слів про хор „Ватра" будуть китицею на пошану їх пам'яті.

Д-р Володимир Боднар

Видано 30-ий том „Літопису УПА"

У видавництві „Літопис УПА" появився новий, 30-ий том, в якому поміщені спогади к-ра Степана Стебельського („Хріна") і Олекси Конопадського („Островерха"), які записала Анна Черешньовська. Спогади переплітаються між собою, бо обидва автори воювали на тих самих теренах і навіть у тих самих відділах УПА. Всі троє загинули в боротьбі: Конопадський і Черешньовська – на Дрогобиччині, а Стебельський – в Чехо-Словаччині, у рейді на Захід. Їхні спогади перенесені до Німеччини і там на початку 50-их років появилися друком в дуже малому накладі. Книга у твердій палітурці, ілюстрована, має 552 сторінки та іменний і географічний покажчик. Редактор тому – проф. Петро Й. Потічний, який також написав до нього вступну статтю та резюме текстів англійською мовою.

Поява цього тому уможливлена щедрим даром (22 тис. кан. долярів), сл. п. д-ра Богдана Стебельського (старшого брата Степана Стебельського „Хріна"), який доповнено сумою збірки (8 тис. кан. дол.) на видавничий фонд ім. Богдана Стебельського. Щоб замовити книгу, можна звертатися на адресу: Litopys UPA, P.O. Box, Station „C", Toronto, Ontario, M6J 3M7, Canada.

Редколегія „Літопису УПА"

Житом, калиною літо цвіло

Степан Бен

Житом, калиною літо цвіло.
Парусом ранки лягли на озера.
День підіймає чоло,
День золотіє у дверях.
Радісно п'є на світанку земля
Келихи вітру, роси і проміння.
Дзвонять колоссям поля,
Кличуть мене на весілля.
Слухай! Як ніжно круглієзерно,
Стигнуть жита і квітує пшениця.
Поле – пахуче вино,
Я невсипущий п'яниця.
Очі п'яніють, темніють від трав,
Трави туманять степи і дороги...
Зоряно вечір упав
Сонцем холодним під ноги.

Про людину, що...

(Закінчення зі стор. 10)

сеньйора наших журналістів і прочитав на закінчення д-р С. Трофименко, що дало слухачам повну картину цієї людини, що належала до непересічних одиниць, які досі, після довгих років від часу їхньої смерти, світять прикладом і доказом, яких винятковиx синів та дочок вирощувала Західня Україна в роки буревіїв та негод політичного, дуже непевного підсоння.

Для зміни настрою у публіки на закінчення вечора гумореску ЕКА прочитала, на прохання ведучої вечором Х. Навроцької, Дарія Костів, щоб тим підкреслити почуття гумору, яке ніколи не покидало поважного адвоката Р. Домбчевського.

О. Кузьмович

Світлив Олександер Костирко в селі Старосіллі Черкаської области на берегах річки Росі.

СПОРТ

Футбол

НОРВЕГІЯ УКРАЇНА

ВЕЛС ВІРМЕНІЯ

ПОЛЬЩА БІЛОРУСЬ

Символи команд, з якими змагається збірна України

Чемпіонат світу: Україна-Норвегія - 0:0
Гра України з Велсом – 6 червня

КИЇВ. – Вже в третій поспіль грі національна збірна України, маючи територіяльну та ігрову перевагу, не може перемогти. Нічия з командою Норвегії звела нанівець всі шанси посісти перше місце в своїй групі. Нині головне ж – вчепитися до потягу, який прямує в напрямі другого місця, а для цього необхідно випередити Білорусь, яка також не проти побороти за путівку до плей-офф. А покищо перемога нам лише сниться, принаймні до 6 червня, коли в збірної України з'явиться ще один шанс отримати першу перемогу в рідних стінах за останні два роки. Гра національної команди проходила за несприятливої погоди, хоча на стадіоні зібралося 43 тисячі найпалкіших вболівальників команди. З перших хвилин гри українські футболісти відразу пішли в наступ, з кожною хвилиною загострюючи гру. Небезпечна мить сталася на 26-ій хвилині, коли Яшкін навісив м'яч у воротарську сітку норвежців, але Воробей не зовсім вдало підставив голову – і нагоду було втрачено.

Найдраматичніше розпочалося в другій половині гри. Вже на 46 хвилині Сергій Ребров після подачі Генадія Зубова, з гострого кута не зміг влучно пробити. Через декілька хвилин спробу забити зі штрафного повторює Андрій Шевченко, але... вище воріт.Збірна України продовжувала атакувати, та рахунок на табльо був незмінний – 0:0.

Склади команд:

Україна – Шовковський, Ващук, Головко, Старостяк, Дмитрулін, Парфьонов, Тимощук, Зубов, Яшкін, Воробей, Шевченко

Норвегія – Мюре, Басма, Хофтун, Берг, Ріссет, Руді, Кар'ю, Леонардсен, Бакке, Андерсен, Странд.

Захисник збірної України Михайло Старостяк (праворуч) у боротьбі з гравцем збірної Норвегії у відбірковій грі чемпіонату світу 2 червня в Києві.
Фото УНІАН

Команда „Крилаті" успішно завершила чемпіонат

Команда „Крилаті"

ЙОНКЕРС, Н. Й. – Футбольна команда спортивного клюбу при осередку СУМ за весь період чемпіонату першої дивізії Східньої окружної футбольної Ліґи штату Нью-Йорк зазнала лише однієї поразки від попереднього чемпіона „South Stars".

Останнє змагання, котре завершило чемпіонат, відбулося з командою „Unity" в неділю, 6 травня, на площі Saunders High School в Йонкерсі.

Обидві команди розпочали гру активно. На 25-ій хвилині „Крилаті" забивають перший ґоль, але суддя не зараховує його. Ще через 2 хвилини „Unity" відповідають ґольом у ворота „Крилатих", а ті, в свою чергу, реагують теж блискавично – з половини поля Дарко Чернявський навісним ударом вирівнює рахунок – 1:1.

Наприкінці першої половини, використуючи метушню під воротами „Крилатих", „Unity" проводять несподівану атаку і м'яч, відбиваючись від руки нашого воротаря Богдана Новака, потрапляє просто під ноги нападаючого „Unity", який добиває його у наші ворота. „Unity" ведуть 2:1. В другій половині гри суперник змушений захищатися, і робить це настільки відчайдушно, що жодна з атак „Крилатих" – прориви Дарка Чернявського, Володі Круглого, Валерія Чукхіна, сильний удар по воротах Романа Пердути, удар Руслана Гудими не приносять успіху.

На останніх хвилинах гри наш захисник Степан Єндик довгим ударом пасує м'яч Яркові Спосіто, котрий майстерно „обвівши" двох захисників „Unity", забиває чудовий ґоль понад головою їх воротаря. Рахунок вирівнюється – 2:2, чого вистачає „Крилатим" для перемоги у Чемпіонаті ліґи.

В цьому велика заслуга граючого тренера „Крилатих" Сергія Райка (колишнього гравця „Динамо", Київ), професіоналізм котрого впевнено веде команду до перемог. Особливо слід відзначити внесок Марка Гованського, чия наполеглива праця як менеджера команди постійно йде поруч з його роллю капітана в полі, Теодора Гошка, дбайливого господаря, який відповідає за матеріяльне забезпечення команди, а також Стефана Гованського, правдивого „батька команди", організатора і фанатичного болільника усіх матчів, близького друга всіх футболістів і пристрасного свідка наших перемог і поразок.

Останній сезон команда „Крилатих" завершила в складі: Богдан Новак, Марко Гованський, Юрій Ґреб, Степан Єндик, Роман Плісак, Роман Пердута, Руслан Гудима, Валерій Каток, Сергій Райко, Микола Винярський, Валерій Чукхін, Володя Вільчинський, Андрій Вербіцький, Семен Вариха, Волтер Окрутняк, Тадей Вебер, Дарко Чернявський, Сергій і Альоша Козаки, Тарас Струминський, Володя Круглий, Степан Станітський, Стефан Ковальчик, Богдан Лоневський і Роман Гринків.

Команда „Крилатих" продовжує успішно в змаганнях за Чашу Ліґи, дійшовши до фіналу, де зустрінеться з командою Mount Vernon „Portugese".

А. Хомик

Під час гри „Крилатих" (в білих футболках) з „Юніті".

Календарець тенісових турнірів в 2001 році

30 червня -1 липня	– УСЦАК-Схід в індивідуальних і подвійних іграх – Союзівка
1-3 вересня	– крайові чемпіонати УСЦАК – Союзівка
15-16 вересня	– клюбовий турнір КЛК – Союзівка
6-7 жовтня	– осінній турнір „Тризуба" – „Тризубівка"

СЕНЬЙОРИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

запрошують Вас на

КОНФЕРЕНЦІЮ СЕНЬЙОРІВ УНС

яка відбудеться на СОЮЗІВЦІ

від 10 до 15 червня 2001 р.

У програмі:

* *короткі ділові сесії,*
* *привітальна вечірка,*
* *бінго,*
* *ліцитація,*
* *Одеський вечір,*
* *спеціяльний бенкет з участю Гол. Генерального Консула СЕРГІЯ ПОГОРЕЛЬЦІВА*

До Ваших послуг вільні кімнати ***на С О Ю З І В Ц І***

Просимо замовляти

Тел.: (845) 626-5641

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ ПІВНІЧНОГО НЬЮ-ДЖЕРЗІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

запрошує українську громаду взяти участь у відзначенні

ДНЯ БАТЬКА

на Союзівці

17 червня 2001 р.

З цієї нагоди Округа організує поїздку автобусом ціна 15 дол. від особи.

За точними інформаціями телефонувати:

МИХАЙЛО ІВАНЦІВ, Елизабет, Н.Дж. – (973) 635-6647
МАРІЙКА ГАЛУЩАК, Джерзі Сити, Н.Дж. – **(973) 292-9800 дод. 3073 • (201)653-5497**
АНДРІЙ ВОРОБЕЦЬ, Нюарк, Н.Дж. – **(973) 292-9800 дод. 3055 • (973) 373-8357**
ЮЛІЯН КОТЛЯР, Кліфтон, Н.Дж. – **(973) 772-5265**
ВАСИЛЬ МАРУЩАК, Пассейк, Н.Дж. – **(973) 546-6787**

ЄВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ, *голова*

МИХАЙЛО ГОЛИНСЬКИЙ – „СПОГАДИ"

Вийшло з друку 2-ге доповнене видання „Спогадів" світової слави оперового співака.

Перше видання вийшло у видавництві „Молодь", Київ, 1993 р.

Цю небуденну сенсацію відзначено черговим вечором репрезентацій "Спогадів" у Львівському музеї ім. Соломії Крушельницької.

На вечорі про творчий шлях маестра М. Голинського розповів музикознавець О. Зелінський, поділилися позитивними спогадами М. Білинська, композитор М. Колесса, Л. Крушельницька, Е. Вахняк і Б. Ковалюк.

На цю подію 17 травня 1994 р. прихильно відгукнулася Львівська газета „Ратуша", як рівнож багато інших часописів в Україні, Америці і Канаді.

Унікальна біографія у „Спогадах" охоплює життєвий шлях українського „Карузо", його творчу кар'єру і виступи на світових престижних сценах: Києва, Харкова, Одеси, Москви, Тифлісу, Львова, Варшави, Берліна, Америки, Канади та ще інших.

„Спогади" Голинського цінні для нас тим, що це своєрідна історична розповідь про події забутих постатей, які зустрічалися йому на життєвих шляхах і більшість з них відійшла в минуле.

Серед них – письменники, поети, музиканти, художники, духовні особи, вчені, громадські й політичні діячі.

Тут граф Митрополит Шептицький, великий князь Сергій Романов, з яким Голинський вчився у знаменитого проф. Гаргіна в Міляно, Гетьман Б. Скоропадський, Василь Вишиваний, Володимир Винниченко, Михайло Коцюбинський, Марко Черемшина, вчений Володимир Гнатюк, Василь Стефаник, Ольга Кобилянська, Андрій Чайківський, студент Січинський, Павло Тичина, Станіслав Людкевич.

Цей ряд персоналій продовжується далі в період 1926 – 1930 років.

Тут і сам Сталін, який слухав Голинського на концерті в Колонному залі Московського Будинку Спілок, і Луначарський, і Нарком освіти України – Скрипник, Косіор, Чубар, Постишев, Остап Вишня, А. Петрицький, М. Самокиш, Д. Яворницький і багато ще інших визначних осіб.

„СПОГАДИ" є вже у продажі.
Ціна примірника 15 дол. в Америці і 15 дол. у Канаді.
З огляду на обмежену кількість 2-го видання, прошу замовляти заздалегідь.

Жертводавець одержить посвідку на звільнення від податку.

Прихід з продажу „Спогадів" призначений для
„Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля".

В Америці на чеках прошу писати:
„Children of Chornobyl Relief Fund" і висилати на адресу:
Myra Andrushka-Holynsky, 12204 Rosaro Ave. #8, N.Port, FL 34287 USA.

У Канаді на чеках прошу писати:
„Children of Chornobyl Canadian Fund" і висилати на адресу:
Bohdan Holynsky, 27 Longfield Rd., Etobicoke, ON M9B 3G1, Canada.

Ukrainian-American Cultural Foundation

Українсько-Американська Культурна Фундація
UACF
P.O. Box 418, Glen Spey, NY 12737 Tel.: (845) 858-3805 (2524)
www.uacf.net e-mail:ukracf@aol.com

НЕОБХІДНА ВАША ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА!

П А М 'Я Т А Й М О

ВЕРХОВИНА – це місце *ФЕСТИВАЛІВ* нашої молоді.
... – це місце-поселення поета-філософа *ВАСИЛЯ БАРКИ.*
... – це місце Українських курсів мови, історії, літератури і мистецтва.
... – це місце школи танцю *РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ.*
... – це місце спортивної школи *СІЧ.*
... – плянується на круглорічну оселю.
... – в майбутньому місце спорудження будинку для українців старшого віку.

Висилайте Ваші пожертви, звільнені від податків **(IRS # 06-15593884)**

Д О П О М О Ж І Т Ь!

Чеки виписувати на адресу:

Ukrainian National Federal Credit Union
215 Second Ave., New York, NY 10003
Acct. # 6653
or
Self Reliance (NY) Federal Credit Union
Acct. 3 29026-00; 108 Second Ave. New York, NY 10003

Assoc. Of Glen Spey Ukrainian Americans	2,000
Batiuk John & Maria	500
Bidiak Roman & Anna	150
Brodyn D-r Roman	1,000
Bugryn Frank	100
Dobrotij Fedir	500
Hladun Zenovia & Nina	500
Horczakiwsky Volodymyr	300
Hrycak Peter & Rea	1,000
Jaworiw Nadia	100
Juskiw T.	50
Kaminskyj George	125
Kekish Dr. Bohdan & Daria	1,000
Kuzyk Daria	100
Leush Stephen & Anna	100
Michalewicz Nancy & Peter	100
Nakoneczny Peter	200
Odulak Alexander	150
Pawelko Eugene	100 (400 Total)
Rengeli Madonna	500
Salak Irene	500
Salak Larisa	100
Scanion Bridget & Dennis	250
Senozik Vira	100
Shablovsky Christina & Ihor	1,000
Sikorsky Lesia	50
Skuybida Wolodymyr & Nadia	200
Sosnowski Jerzy & Helen	100
Strom Charles	100 (1,000 Total)
Tatynchak Boris & Maryka	1,000
UNWL Br. 62 Glen Spey	500

Українсько-Американська Культурна Фундація щиро дякує всім жертводавцям.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

запрошує громадянство на

імпрезу

„ДОЛЯ: ВЕЛИЧ І СЛАВА ОЛЕКСАНДРА СМАКУЛИ"

Імпреза відбудеться

в неділю, 17 червня 2001 р., о год. 2-ій по пол.

в будинку УВАН
206 West, 100th Street, New York, NY 10025

Tel.: (212) 222-1866

Конференція Українських Державницьких Організацій в ЗСА

7-8 липня 2001 р.

влаштовує

Крайове Святкування – 51-шу зустріч Українців Америки на оселі СУМ в Елленвіл, Н. Й.

для відзначення

- 60-ліття Акту 30-го червня 1941 р.
- 10-ої річниці Незалежности України

Програма

Субота, 7-го липня:

2:00 Панель-дискусія (велика заля)
Модератор — д-р Володимир Зарицький;
Панеліст — Голова Проводу ОУН Андрій Гайдамаха;
Дискутанти — Олександер Сич, Ігор Симчич, Борис Потапенко;
9:00 Забава.

Неділя, 8-го липня:

9:00 Збірка на Святу Літургію;
10:00 Свята Літургія;
11:30 Соборна Панахида;
12:00 Апель — зложення вінків;
2:00 Святочний Концерт (велика заля);
При участі — чол. хору «Прометей» з Філядельфії;
Святочне Слово — Голова Проводу ОУН Андрій Гайдамаха;
Драматичне читання — Володимир Курило.

Для замовлення кімнат просимо телефонувати до адміністрації Оселі СУМ—1-845-647-7230. Також є місце на таборування.

Діловий Комітет

ДЕШЕВЕ ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Життєве забезпечення – це ще одна необхідність в житті. Хоча багато людей не любить платити за життєве забезпечення, це одначе є конечністю. Основним чинником, який треба брати до уваги, купуючи часове (термінове) забезпечення – це захист доходу, який кожна родина неспроможна придбати.

За останніх кілька років ціни на термінове забезпечення знизилися. Ніхто не може передбачити, як довго цей напрям буде продовжуватися. Під цю пору наші ціни термінового забезпечення є найнижчими у нашій 107-річній історії.

Тепер є найкращий час набути термінове забезпечення в УНСоюзі.

Ми заохочуємо Вас порівняти наші ціни з цінами наших конкурентів,

5-Year Level Term Life Insurance: Monthly Rates

UNA RATES:
FEMALE NON-SMOKER

	$100,000		$175.000		$250.00	
AGE	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR
25	$11.19	$12.00	$17.94	$20.25	$24.69	$28.50
35	$11.19	$17.00	$17.94	$29.00	$24.69	$41.00
40	$13.19	$20.00	$21.44	$34.25	$29.69	$48.50
45	$17.19	$27.00	$28.44	$46.50	$39.69	$66.00
55	$34.19	$57.00	$58.19	$99.00	$82.19	$141.00

MALE NON-SMOKER

	$100,000		$175.000		$250.00	
AGE	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR	UNA	COMPETITOR
25	$12.19	$14.00	$19.16	$23.75	$27.19	$33.50
35	$12.19	$19.00	$19.16	$32.50	$27.19	$46.00
40	$15.19	$23.00	$24.94	$39.50	$34.69	$56.00
45	$21.19	$33.00	$35.44	$57.00	$49.69	$81.00
55	$45.19	$100.00	$77.44	$174.25	$109.69	$248.50

Забезпечуючи себе в УНСоюзі ви не тільки покращуєте свій фінансовий стан, але ви отримуєте користі, які жоден конкурент вам не пропонує.

Український Народний Союз уділяє своїм членам стипендії, видає дві тижневі газети („Свободу" та „Український Тижневик"), для вигоди своїх членів вдержує оселю Союзівка, яка знаходиться у Кетскильських горах стейту Нью-Йорк та дає допомогу на місцеві народні та добродійні цілі.

За додатковими інформаціями у справі термінового забезпечення просимо контактуватися з місцевими секретарями відділів або телефонувати до Головної Канцелярії: **1-800-253-9862 додатковий 3013**

СОЮЗІВКА

Майстерні і танцювальні
ТАБОРИ 2001 р.
Дати до вибору:

ТАБІР I 22-го липня - 4-го серпня ☐
Зголошення приймається до 6-го липня

ТАБІР II 5-го серпня - 18-го серпня ☐
Зголошення приймається до 20-го липня

Я бажаю зголоситися на Танцювальний Табір

NAME:__________ AGE:______
Please print or type:
ADDRESS:__________
CITY:______ STATE____ ZIP____ TEL:______
PREVIOUS DANCE STUDY:__________

Рочестерська Українська Федеральна Кредитова Спілка

З приємністю повідомляє про відкриття нової філії

1828 Third Ave., Watervliet, NY 12189

З нагоди відкриття пропонуємо теперішнім та новим членам подарунки, бонуси та багато інших приємних несподіванок у червні.

ГОДИНИ ПРАЦІ:

щосуботи від 10-ої ранку до 2-ої по пол.
з понеділка до п'ятниці – за замовленням

Координатор філії – **ОКСАНА ЕВЕРТС** • Відділ обслуги – **ТАРАС МИЩУК**

Головне бюро – 824 Ridge Rd., E. Rochester, NY 14621

Тел.: (518) 266-0791 • безкоштовний: (877) YOUR-UCU (968-7828)

Автом. інформ.:

(716) 544-4019 • Факс: (716) 338-2980

rufcu@frontiernet.net

www.rufcu.org

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА і РЕЛІГІЇ

при Церкві-Пам'ятнику в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

повідомляє всіх зацікавлених, що:

❖ Закриття 2000/2001 шкільного року відбудеться у суботу, 16 червня. Початок молебня о год. 11:30 ранку, після молебня роздача свідоцтв та пікнік.
❖ Шкільний рік 2001/2002 почнеться у суботу, 8 вересня 2001 р.
❖ Вже приймаємо аплікації на 2001/2002 шкільний рік.

За дальшими інформаціями просимо телефонувати до Анети Лишик

Тел.: (908) 203-9728

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

запрошує своїх членів та українську громаду

на доповідь

„ЧОРНОМОРСЬКА ФЛЬОТА РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ: ІСТОРІЯ, РІШЕННЯ, СУЧАСНА СИТУАЦІЯ"

яку виголосить

СЕРГІЙ КУЗЬМЕНКО

стипендіят IREX при Гаррімавіському інституті Колюмбійського університету, державний експерт Національної Ради Безпеки і Оборони України

Доповідь відбудеться

в суботу, 16 червня 2001 р., о год. 5-ій веч.

в будинку НТШ за адресою: 63 Fourth Ave. (між 9 і 10 вул.), New York, NY 10003

НОВА ПЕРЕДПЛАТА НА ТИЖНЕВИК „СВОБОДА"

Річна передплата:
(наземна пошта)
для членів – 45 дол.
для не членів – 55 дол.

Висилка тижневика летунською поштою *(First Class/Airmail):*
США – 110 дол.; Канада – 125 дол.; Мехіко – 140 дол.; Данія, Польща, Росія, Сербія, Україна, Австрія, Словаччина, Аргентина, Бразилія, Венесуеля – 215 дол.; Велика Британія, Франція, Італія, Швайцарія, Німеччина, Еспанія, Ізраїль – 225 дол.; Австралія – 240 дол.

Просимо заповнити листівку-замовлення на передплату і разом з чеком надіслати до

Svoboda
Subscription Department,
2200 Route 10, P.O. Box 280,
Parsippany, NJ 07054

Name ______________________

Address ______________________

City __________ *State/Country* __________ *Zip Code* __________

Telephone __________ *UNA Branch # / Відділ УНСоюзу* __________

Якщо Ви хочете зробити подарунок-передплату тижневика, просимо заповнити і надіслати листівку-замовлення

Прошу зробити подарунок:

Name ______________________

Address ______________________

City __________ *State/Country* __________ *Zip Code* __________

❑ Наземна пошта ❑ Летунська пошта (без знижки для членів УНС)

Моє прізвище та адреса:

Name ______________________

Address ______________________

City __________ *State/Country* __________ *Zip Code* __________

Telephone __________ *UNA Branch # / Відділ УНСоюзу* __________

Наземна пошта в Україну іде від 6-ти до 8-ми тижнів; летунська пошта іде приблизно 10 днів.

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

пропонує

• Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
• вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
• подорожі на люксусових кораблях;
• пересилку грошей через „**WESTERN UNION**"
• квитки на літаки з **НЬЮ-ЙОРКУ** до:
МІНСЬКА, РИГИ, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КИЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ
- 840 дол. + текс (в обидві сторони);
- 480 дол. + текс (в одну сторону)
ЛЬВОВА
- 890 дол. + текс (в обидві сторони)
-505 дол. + текс (в одну сторону)

HELPING HANDS

LOT

Випродаж квитків на ЛІТО 2001 р. - СХІДНЯ ЕВРОПА

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083

Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973

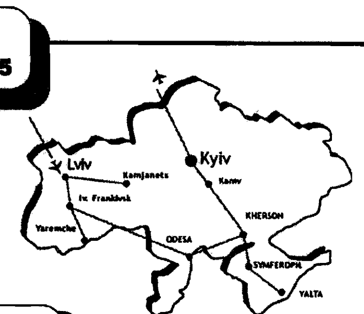
http://www.albatravel.com **e-mail:albatravel@aol.com**

10 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

TOUR I
Aug. 10 - 25

LVIV (3)
Iv. FRANKIVSK/Yaremche (1)
KHOTYN/Kamjanets Podilsky (1)
ODESA (1)
KHERSON (1)
SYMFEROPIL/Bakhchysaray (1)
YALTA (2)
KYIV (5)

15 days
$2850 double
$320 sgl. Sup.

RESERVE EARLY **TOUR II** **Aug. 20 - Sept. 4** *SPACE LIMITED*

GROUP A
KYIV/KANIV (4)
Lviv (3)
Iv. Frankivsk/Yaremche (1)
KHOTYN/Kamjanets Podilsky (1)
ODESA (1)
Kherson (1)
SYMFEROPIL/Bakhchysaray (1)
YALTA (2)

GROUP B
KYIV/KANIV (4)
POLTAVA (2)
CHERKASY/Chyhyryn (2)
UMAN (1)
ODESA (1)
KHERSON (1)
SYMFEROPIL/Bakhchysaraj (1)
YALTA (2)

15 days **$2850 double** **$320 sgl. Sup.**

Diaspora ENTERPRISES, INC 1914 Pine St. Philadelphia, PA 19103 **215-732-3732** **1-800-487-5324**

„СВОБОДА" запрошує до праці продавців реклями
Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи реклямні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на
тел.: **(973) 292-9800, дод. 3040**

Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть покладатися на Вас, бо Ви покладаєтеся на Вестерн Юніон®.

Переказ:	коштує лише:
$100	$15
$200	$22
$400	$34

Коли Ви переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 128 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші телефоном, використавши кредитну картку. Переслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 1412 філій в Україні або якої небудь із 95000 по цілому світі. Від Лос-Анджелесу до Нью-Йорку, від Чікаго до Монтреалю – Ви можете покладатися на Вестерн Юніон.

Вестерн Юніон – це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші.

1-800-799-6882

Ми говоримо українською мовою

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказати гроші по всьому світу℠

УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

запрошує дітей і молодь прийти з родичами, бабусями, дідусями і приятелями на

ПРЕМ'ЄРУ ОПЕРЕТИ КОМПОЗИТОРА

БОГДАНА ЯНІВСЬКОГО

зі Львова

„Хоробрий Півник"

Режисер	*ІВАН ПРАСКО*
Асистент режисера	*КАТРУСЯ ОРАНСЬКА-ПЕТИК*
Хореографія	*ТАРАС ЛЕВИЦЬКИЙ*
Декорації	*ГАЛЯ ГУРСЬКА-ДеВАСЕЛ, ДАНИЛО ЗАХАРЧУК*
Костюми	*ВІРА ШЕМБЕЛЬ*
Програмки	*МАРКО КЛОС*
Художник	*АНДРІЙ ПІКУШ* з України

Виступають 20 молодих талантів м. Філядельфії

Після виступу – зустріч з артистами-виконавцями

СУБОТА, 9 червня 2001 р. – год. 6 веч.
НЕДІЛЯ, 10 червня 2001 р. –год. 3 по пол.

в залі Українського Освітньо-Культурного Центру
700 Cedar Rd., Jenkintown, PA 19046

Вступ: *15 дол. – дорослі; 12 дол. – студенти і сеньйори; 5 дол. – діти до 16 років*

За інформаціями просимо телефонувати на число:

(215) 663-1166

OLEH SLUPCHYNSKYJ, M.D.

Facial Cosmetic
& Reconstructive Surgery

171 East 74th Street
New York, NY 10021
212-628-6731

www.facechange.org

SELFRELIANCE
Ukrainian American Federal Credit Union
Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка
„САМОПОМІЧ"

Дозвольте нам допомогти здійснити вашу мрію!

EQUAL HOUSING LENDER

ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ

ЗВИЧАЙНІ, JUMBO ТА КОМЕРЦІЙНІ МОРГЕДЖІ

КРЕДИТНІ ЛІНІЙ

HOME EQUITY ТА БІЗНЕСОВІ

Дзвоніть до позичкового відділу за подробицями

www.selfreliance.com

FULL SERVICE LOCATIONS
MAIN OFFICE 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL (773)-489-0520
NW Chicago, IL (773)-589-0077 • Newark, NJ (973)-373-7839
Jersey City, NJ (201)-795-4061 • Parsippany, NJ (973)-451-0200

OFFICES: Palatine, IL • Bloomingdale, IL • Palos Park, IL • Munster, IN

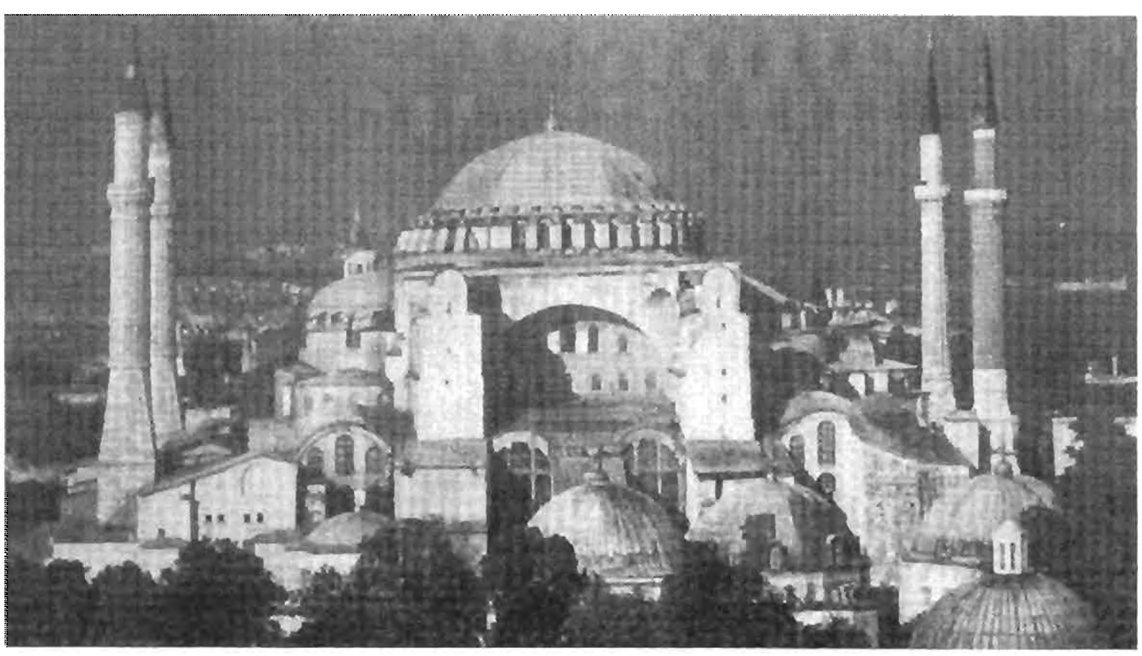
sti scope travel inc
1605 Springfield Ave., Maplewood NJ 07040

Слідами Роксоляни

A comprehensive tour of Turkey with emphasis on Culture, Art and Archeology

September 28 - October 16, 2001

Tour hosts: Omelan Helbig and Volodymyr "Xina" Sharko

Omelan

Xina

Discover the best of Western Turkey from the ancient Hittite sites to the classic Greek and Roman treasures of legendary Troy, Ephesus, Sardis, Pargamum, Perge, Aspendos, Aphrodisias to the natural beauty and restful beaches of Antalya, Pamukkale and Cappadocia to the somber beauty of Gallipoli to Turkey's cultural capital, Istanbul.

Prepay this trip for a friend or relatives from UKRAINE

You may prepay this trip for a friend or relative from Ukraine. They will fly from Kyiv to Istanbuland meet you at Istanbul Airport on Sept. 29th. Return to Kyiv Oct.16th.Total cost with visa is $1950 tw.Single supplement $650 addl.

NOTE : ALL SCOPE TOURS to UKRAINE for June, July and August are SOLD OUT ! Waitlist only.

Call today for "Слідами Роксоляни" 4 page brochure and September Ukraine departures.

800 242 7267 973 378 899 e:mail info@scopetravel.com web: www.scopetravel.com

Pekao Trading Corporation
Переказ долярів
Дешево, Швидко, Надійно
Київ
Львів
Полтава
Україна
Луганськ
Чернівці
Запоріжжя
Одеса
Пересилаємо доляри до Києва, Львова, Харкова, Одеси та сотень інших міст України
Наші розцінки знижено на 50%:
до $100 - $7.50
від $100 до $300 - $12.50
від $300 до $500 - $17.50
від $500 до $1000 - $25.00
Pekao®
Established in 1948
Щоб знайти найближчого уповноваженого представника телефонуйте:
NY (212) 684-5320
IL (773) 775-0400
CA (323) 932-0702
PEKAO Trading is licensed and regulated Money Transmitter by Banking Departments of: CA, CT, FL, IL, MD,NJ, NY, OH, PA, TX & WI

ЙОСИФ КУПЧАК

власник

JOSEPH MEAT MARKET

М'ясні европейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

УНСоюз уділяє своїм членам

- Перші гіпотечні позички (мортґеджі) на купно власного дому
- На 1 до 3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Не пропустіть доброї нагоди! Не чекайте!!!

Потелефонуйте сьогодні:

(800) 253-9862 додаткове число 3036

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ВІДСОТКИ НА ПЕНСІЙНІ ГРАМОТИ ВІД 1-го ТРАВНЯ, 2001 р.

Одноразові і гнучкі пенсійні пляни **Відсотки в першому році – нові аплікації** (відсотки ґарантовані на один рік)	6.50%
Одноразові і гнучкі пенсійні пляни (ІСНУЮЧИХ ГРАМОТ) **$100,000.00 або більше**	5.75%
$50,000.00 – $99,999.99	5.50%
$100.00 – $49,999.99	5.25%
Гнучка 10 пенсійна грамота (в другому році)	5.50%

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ „Свобода" ❑ „The Ukrainian Weekly"

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

• ПРАЦЯ •

Лікар з України, 43 роки, шукає працю по догляду за старшими чи хворими людьми. Має досвід, рекомендації, володіє англійською мовою.
Тел.: (973) 316-9168

Українка, 32 р., учителька шукає працю по догляду за особами похилого віку. Знає побутову англійську мову.
Тел.: (973) 344-2869

Пошукую інтеліґентну жінку до товариства і легкої помочі зі замешканням або без. Мусить провадити авто і любити звірят.
Тел.: (973) 471-2275

• ЗНАЙОМСТВА •

Українка 47 років, бажає познайомитися з добрим і чесним чоловіком для створення родини.
Тел.: (718) 234-1093

Маю сиву голову, умілі руки і добре серце. Якщо українець поважного віку потребує доброї господині, цікавого співрозмовника, колеґу для прогулянок чи чуйного опікуна – прошу потелефонувати:
(248) 545-6874, Олександра

Українка, 32 роки, познайомиться з американцем українського походження. Писати можна англійською мовою на адресу: Oleksandra 10039, Cambric CT., Columbia, MD, 21046.

• НА ПРОДАЖ •

Двокімнатне помешкання (може бути під „офіс")
Тел.: (508) 788-6390

• ДО ВИНАЙМУ •

Літнє помешкання в Catskill Mountains, Greenfield Park. Гарна дільниця, дитячий майданчик, а також можливість збирання ягід.
Тел.: (201) 997-1761
Вихідні дні тел.: (845) 647-2615

• РІЗНЕ •

Шукаю особу, яка мешкає в Мериленді, Вірджінії, або Д.К., яка могла б передрукувати 200 сторінок друкованого українським шрифтом матеріялу.
Телефонувати на число:
(202) 333-6369

Пошукую українську родину, яка може прийняти 15-річну дівчинку з України для вивчення англійської мови хоч би на 1 рік.
Тел.: (610) 252-4799 або (631) 288-9241

Нові авта чекають на Вас...

Кредитівка САМОПОМІЧ – НЮ ЙОРК ПОЗИЧАЄ ГРОШІ...

Фінансування до 95% ціни авта!

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

Main Office: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
E-Mail: SRNYFCU@aol.com

Branches:

Upstate New York: 23 Main Street Kerhonkson, NY 12446
Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636

Long Island: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

Queens: 32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

OUTSIDE NYC CALL TOLL FREE: 1-888-SELFREL

VISIT OUR WEBSITE AT: http://www.selfrelianceny.org

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ!
ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ПОПРАВКА

В подяці за пожертви на Церкву св. Норберта в Кракові за рік 2000,

даток пані **Ольги Лаби** був **100.00 дол.**,а не 50.00 дол., як подано в подяці.

За помилку вибачаємося

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ ЦЕРКВІ СВ. НОРБЕРТА В КРАКОВІ

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та українською громадою, що 10 травня 2001 р. упокоїлася в Бозі найдорожча МАМА, БАБЦЯ та ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ІРЕНА ГРОНЬ

нар. 19 грудня 1920 р. в Дрогобичі.

ПАРАСТАС був відслужений 11 травня 2001 р. в Ню Бранзвик, Н.Дж.

ПАНАХИДА, СЛУЖБА БОЖА і ЧИН ПОХОРОНУ були відправлені 12 травня 2001 р. в українській церкві Покрови Пречистої Діви Марії.

Тіло Покійної перевезено на вічний спочинок на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишені у глибокому смутку:

сини – ІГОР з дружиною ОЛЕЮ
– РОМАН
внуки – РЕНАТА з чоловіком ЕМІЛІО
– КАТРІНА з чоловіком ДІНОМ
– ТАЇСА
– ТАНЯ
правнуки – РЕЙЧЕЛ та НИКОЛА
ближча і дальша родина в Америці та в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

КАТАЛОГ КНИЖОК
ВИПРОДАЖ

Автор і назва	Ціна в долярах
Академія Наук України. Інститут Економіки. Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє. Матеріяли Першого конгресу Міжнародної української економічної асоціяції (українською і англійською мовами). Київ, Наукова думка, 1993, стор. 356.	12.00
Байройтські спомини. „З юних днів, днів весни" 1945-1950.	
Винниченко, Ігор. „Україна 1920-1980-их". Депортації, заслання, вислання. Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стр. 125.	3.50
Героїчний епос українського народу. Хрестоматія. Навчальний посібник. Київ, видавництво „Либідь", 1993 р. Тв. обкл. стр. 431.	12.00
Голод, Марія-Анна. „Янгол у наймах". Старосвітські легенди. Київ, видавництво „Рада", 1995 р., стр. 77.	2.50
Горлач, Степан. „Хрестини незалежності". Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 190.	6.00
Горохович, Антоніна. „Батьки і діти". Вінніпеґ-Торонто, 1990 р. Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада, стор. 176.	8.00
Гуменна, Докія. „Прогулянка алеями мільйоноліть". Мікроновелі. Українське видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка. Нью-Йорк-Балтимор, 1987 р. Тв. обкл., стор. 170.	10.00
Грушевський, Михайло. „Як жив український народ". (Українське відродження). Для середнього шкільного віку. Київ, видавництво „Веселка", 1992 р., стор. 110.	3.00
Доля. Книга про Тараса Шевченка в образах та фактах. Великий формат, багато кольорових і чорнобілих ілюстрацій. Київ, „Дніпро" , 1993 р. Тв. обкл. Стор. 778	30.00
Домашевський, Микола. Історія Гуцульщини. Том III. Гуцульський Дослідний Інститут, Чикаго, 1986, стор. 442.	25.00
Збірник української гімназії в Ашаффенбурзі. Видання Організаційного комітету Ашаффенбурзької гімназії, Київ, 1993 р. Тв. обкл. Стор. 208.	18.00
Знаки. 155 стародавніх українських вишивок. Видавництво „Соняшник", Київ, 1992 р. Великий формат. Мк. обкл. Стор. 72.	8.00
Іванис, Василь. „Симон Петлюра – Президент України". Друге видання Коштом Миколи Кушніренка, США. Київ, „Наукова думка", 1993 р. Твр. обкл., стор. 268.	15.00
Останнім шляхом Кобзаря. Хронологія і дух походу-реквієму, присвяченого 130-річчю перепоховання Тараса Шевченка. Вступне слово Леоніда Кравчука – колишнього Президента України. Великий формат. „Український Літопис", Тв. обкл. Київ, 1994 р. Стор. 279.	20.00
Сверстюк, Євген. Блудні сини України. Літературно-критичні статті і виступи автора, присвячених відродженню духовности й морально-естетичним проблемам. Київ, 1993 р. Тв. обкл. Стор. 255.	10.00
Реєстр усього війська запорозького після Зборівського договору з королем польським Яном Казимиром, складений 1649 року, жовтня 16 дня. Полки: Чигиринський, Черкаський, Канівський, Корсунський. Частина перша. Стор. 196.	10.00
Польсько-українські студії. Україна – Польща. Історична спадщина і суспільна свідомість. Матеріяли міжнародної наукової конференції, Кам'янець-Подільський, 29-31 травня 1992 р. Київ, „Либідь", 1993 р. Тв. обкл. Стор. 262	8.00
Семотюк Ярослав. Українські військові відзнаки Ордени, хрести, медалі та нашивки. Кольорові фотографії. Торонто, 1991р. Англійська мова. М. обкл., стор. 51.	10.00
Слабошпицький Михайло. Українець, який відмовився бути бідним. Київ, видавництво „Рада", 1994 р. М. обкл. Стор. 174.	8.00
Словники України – АБВ. Орфографічний словник української мови. Академія Наук України. Близько 120,000 слів. Київ, видавництво „Дніпро", 1994 р. Тв. обкл., стор. 864.	22.00
Словник української мови в малюнках. Загадки, прислів'я, скоромовки, фразеологія. Кольорові ілюстрації. Побільшений формат. Київ, „Освіта", 1995 р. Тв. обкл., стор. 415.	25.00
Танюк Лесь. Монологи. Театр, культура, політика. Харків, „Фоліо", 1994 р. М. обкл. Стор. 383.	12.00
Терлецька Зеновія. Українські страви. Союз Українок Америки. Нью-Йорк, 1990 р. Тв. обкл. Стор 201.	12.00
„Тисяча і одна усмішка". Анекдоти, жарти, дотепи, замальовки з натури. Київ, видавництво „Український письменник", 1994 р., 236 стор.	12.00
Чос Володимир. Реальна власність. Усмішки. Тонкий гумор, сатира, сарказм висвітлює сучасне життя в Україні і спонукає читача до роздумів. Черкаси „Відлуння-плюс", 2000 р. М. обкл. Стор. 56.	3.50

Ціни подані з податком і пересилкою.

Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE
2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Ділимося сумною вісткою, що в Редінг, Па., США
дня 31 травня 2001 р. відійшов на Вічну Ватру

бл. п.

пл. сен. керівництва

ЮРІЙ ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ

Лісовий Архидідько „Ціґель“

Нар. 6 вересня 1906 р. у Львові. Член Пласту від 1920 р. в 1-му полку юнаків у Львові. Закінчивши гімназію в 1925 р. півроку був членом 1-го куреня УСП ім. Федора Черника. Член оргкомісії підготовки першого табору на Соколі в 1926 р. та член булави в 1927 р. Активний в організації нових гуртків та куренів; організатор окружних зустрічей. У 1945 р. організував і очолив Пласт в Ляндеку, Австрія, опісля був крайовим комендантом пластунів на Австрію. Переїхавши до Америки був активний у станиці Філядельфія; член булави, опісля голова УПС при ГПБ, автор книжки „Сага роду Цегельських“

Член Великого Племени „Лісові Чорти“ від 1926 р. у Львові, число Реєстру 25; учасник історичної водної мандрівки ЛЧ на Полісся в 1930 р. Кавалір Ордену Чортополоха, тричі член Ради Стану Старої Фамілії.

Висловлюємо наше найщиріше співчуття Родині. Пам'ять про Нього буде завжди з усіма нами, а в Лісовій Примудрості, а в Таїнствах Творця усього видимого і невидимого Він – вічний.

3-ій курінь УСП і УПС „ЛІСОВІ ЧОРТИ“

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями
і знайомими, що 24 квітня 2001 р. відійшла у вічність

бл. п.

КАЛИНА МИКОЛЕНКО

з дому ТКАЧУК

нар. 7 лютого 1941 р. у Яблонові на Гуцульщині.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА були відслужені в четвер, 26 квітня в похоронному заведенні Християна Бугая.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 27 квітня 2001 р. в церкві Непорочного Зачаття в Дітройті.

Залишила у глибокому смутку:
мужа – МИКОЛУ
синів – ГРИГОРІЯ
– ДАНКА
дочку – ІВУ
брата – ЯРЕМУ з дружиною МАРУСЕЮ ТКАЧУК
та їхніх доньок КАТРУСЮ і АННИЧКУ
тестів – ОЛЕКСАНДРА і ВІРУ МИКОЛЕНКО
швагра – АНАТОЛІЯ з дружиною МАРІЄЮ МИКОЛЕНКО
– та їхніх доньок ХРИСТИНУ і ЛІСУ
та ближчу і дальшу родину в Америці та в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 20 квітня 2001 р. відійшла у вічність,
на 72 році життя наша дорога МАМА, БАБЦЯ і ТЕТА

бл. п.

ОКСАНА БОЙКЕВИЧ

з дому НІМЧАНОВСЬКА

нар. 12 серпня 1928 р. в місті Тернополі

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 24 квітня 2001 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ін.

Залишені в глибокому смутку:
сини – АНДРІЙ з дружиною ІРЕНОЮ
– РОМАН з дружиною УЛЯНОЮ
внуки – МАРКІЯН, МАРІЯНКА
родини – СЕМЧИШИНИ, ЧОРНІЇ
ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями та знайомими, що з волі Всевишнього, 2 червня 2001 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО та ДІДУСЬ

бл. п.

КИРИЛО ГЕЙМУР

нар. 9 червня 1912 р. в Україні

ПАНАХИДА відбулася в четвер, 7 червня 2001 р. в похоронному заведенні Яреми в Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 8 червня 2001 р., о год. 10-ій ранку в українській православній церкві і на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Важким горем прибиті:
дружина – ВАЛЕНТИНА
сини – ВІКТОР з дружиною ОКСАНОЮ
– ЮРІЙ з дружиною АЛЕКСАНДРОЮ
– МИХАЙЛО
дочка – ЕЛЕНА
внуки – ТАМАРА, МИКОЛА, ҐЕНЬО, АНДРЕЙКА та ЮЛІЯНКА

Вічна Йому пам'ять!

10-го травня 2001 р. упокоїлася в Бозі

бл. п.

ЕВГЕНІЯ КЕРНИЦЬКА

(ГАДАЧ)

нар. 2 липня 1911 р. у Слободі Золотій, пов. Бережани.

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА були відправлені 13 травня 2001 р. у похоронному заведенні Насевичів.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 14 травня 2001 р. в церкві Царя Христа, а відтак на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, Па.

У глибокому смутку залишилися:
син – БОГДАН з дружиною СТЕФАНІЄЮ
внуки – АНДРІЙ, АНЯ, ДАРКО і СТЕФКО
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійної просимо складати для потребуючих родин в Бразилії:
United Ukrainian American Relief Committee, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111

У 40-ий ДЕНЬ, 24 липня 2001 р. будуть відправлені СЛУЖБИ БОЖІ у церквах:

- Царя Христа, у Філядельфії, о год. 11:30 ранку,
- Івана Хрестителя, Курітиба,
- Преображення Господнього, Понта Ґросса,
- св. Йосафата, Прудентополіс, Бразилія,
- Покрови Матері Божої, Слобода Золота.

**За мову і зміст посмертних оголошень
і подяк редакція не відповідає**

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Оціславська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIVE

MORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EVES: (908) 790-9240
PAGER:(973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075

Weichert, Realtors®
WEICHERT ONE STOP.
Ask About Weichert's One-Stop Shopping Services

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537• fax: 732 583-8344
E-mail:matawan96@aol.com

Фірма „КАРПАТИ"
Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Веерер **(917) 491-6150**

Ремонтна фірма переробляє будинки, апартаменти, ставить „шідрак", стіни пластерує, вкладає плитки, міняє ванни і лазнички, відновлює старі і ставить нові підлоги і паркети. Робота добросовісна.
Тел.:(718) 366-5025 •(347) 693-4061 Тарас

ДРУКАРНЯ COMPUTOPRINT CORP.

МАРІЯ ДУПЛЯК – власник

Виконуємо друкарські роботи

- книжки
- журнали
- брошури
- коверти, канцелярійні друки
- візитівки
- весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683

ФІРМА „МІСТ"
Забираємо посилки з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 460-4302 •1-888-633-7853

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908)789-1870;

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2001 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК
КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ
- ✔ на роботі
- ✔ автомобільних
- ✔ в публічних місцях
- ✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:
- ВОДІННЯ під впливом алькоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ – 459 дол.+tax (round trip)
390 дол.+tax (one way)
Нью-Йорк/Львів – 628 дол.+tax (round trip)
425 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply
----
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

Calls to UKRAINE 22.9 ¢/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 12.7 c/min.
Call WWW.LDPOST.COM
For info call Long Distance POST: **1-800-449-0445**

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!
НАЙСТАРШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!

Зробіть подарунок своїм близьким!

KARPATY
121 Runnymede Road, Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com

Плянуєте Вашу подорож – звертайтесь до нас за фаховою порадою

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
Швидко, надійно, конфіденційно за найнижчими цінами!
протягом 2–7 днів

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи американські доляри. На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання від Ваших близьких.

а також пропонуємо:

ДОСТАВУ ХАРЧОВИХ ПАЧОК з каталоґу

ДОСТАВУ ТРАКТОРІВ, АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ

Увага! Знижені до 50% ціни на техніку

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY
Export-Import

Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією.

Найкращі ціни на квитки

на всі авіялінії світу

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

KARPATY
TRAVEL